

312-18

వ ర్తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 20-వ తేది మంగళవారము

No. 198

శ్రీ విభవనాథ నంపత్తుర కార్తికమాన శుద్ధ అష్టమి

సంచిక ౧౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే శేలకునేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరణను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని నిధములకు
నొప్పులకు నంతనివంటిది.
మంచభాష చీటి చూచి కొనుగ
బెంబేలము గలుగదు.
తక్కువ డబ్బితో నడవ నీసా 1-8 0-10-0
డబ్బె 1-8 రు 6-4-0 లు.
వ్రతయింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుకెట్టిపిథి, మృదాన

199 ఫిరీష్ట, భోర్లు, బొంబాయి

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

5148

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

యాత్రకు పోవువారిలో

తిరువన్నామలే పర్వత త్రేత్రమును దర్శింపుడు

కృత్తిగా ఉత్సవ దినములందు అనగా

14-11-28 తేది నుండి 29-11-28 వరకు

దీపదర్శనం 26-11-28.

స్వేషనువద్ద కంపెనీవారి ఆధీనముక్రింద హిందూ
రిఫ్రెష్ మెంటు షాల్ నుంచబడును.

ప్రత్యేకపు రైల్వేనిమిత్తం స్వేషనులవద్ద
నోటీసు బోర్డును చూడుము.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది.)

పాబ్ కో రంగులు

అన్ని పనుల కుపయోగపడును.
మిడబ్బుకు సరియైన విలువను పొందవగును.
పాబ్ కో రంగులు ఎట్టి వివరీతపు పెండలకైనను,
వానలకైనను, పగులుటగాని, కాంతి తగ్గుటగాని,
లేక చాలకాలమువరకు నుండును.
వివరములు కోరువారలకు ప్రముఖునిచే సల
హాలు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ ఆపూర్వతరుణ
మును పోగొట్టుకొనకుడు. వెంటనే వ్రాయుడు.
మాస్సీ అలెక్ కో లిమిటెడ్,
5168 పోస్టుబాక్సు 80, మ. బాను.

భారతసారము

నాగపూడి కుప్పస్వామయ్యగారిచే విరచితము
ఈ యాంధ్రవన గ్రంథము భారతకథాన నీతులను
సంగ్రహముగా వివరించునది. పరిశ్రమలును శుభంబును వగు
మృదు మధుర శైలిని వ్రాయబడినది. దీని శైలి సాంప్రద్య వశే
కవండితులు పొగడియున్నార. ఇది తెల్ల పైబుక్కుమిట్టి పా
రిచే సంగీకరింపబడినది. తమ పాఠశాలలో బహువిధగ్రంథము
గా నిర్ణయించుటకై యశేకులు పైబుక్కులు వండితులు ప
జుమారులు కోరబడినది యిపుడు ముద్రింపబడినది.
ఈ యాంధ్రగ్రంథము పాఠశాలలోని బాలికలను బాలికలను
బలింపదగినది. పకల జనమును జదివి యానందంబు దగినది.
జల ఒక రూపాయి. 5849

వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రిలు అందు సన్ను
293, ఎస్. ప్ల. కే. డ్ - మద్రాసు అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

లాటరీ

5808

సోమసుందర పాఠశాల యూనియన్

కాంచీపురం (కంచి)

టికెట్: రెండే అణాలు

అమ్మవారు కావలెను. కనువకాధారాలను

చీట్లు ఎత్తు దినము. 81-8-29.

ఏ. రామస్వామి శాస్త్రి, ప్రెసిడెంట్ (రైల్వే డ్ పబ్లికేట్)

పంచాల కేసరి లజపతిరాయల నిర్మాణము

భారతమాత దుర్భర గృహశోకము

లక్షప్రజలు శవమును వెంటించుట

నాయక శ్రేష్ఠుని యెడల దేశీయులగాఢానురాగప్రకటన

(అసోసియేటెడు (25)

లాహోర్, నవంబరు 17:—సుధావ్యాము 1 గంటకు లాలాజపతిరాయల శవమును శ్రీకావయ్యను గొంపోయిరి. ఈ శవమును శవము వెంట నడిచినంత మంది లాహోరు చరిత్ర యం దెప్పుడును యెవరి జంటను నడచిపోయెదలెను. లాలాజీ గారి యింటనుండి బహులు దేవనప్పకు 25,000 మంది ప్రజలు కుత్కవలెను. ఈ జనసమూహము లాహోర్ నగరమునందలి ముఖ్య రాజమార్గముల గుండు నడచుచున్నది. లాలాజీగారికి అనురాగ జాతులగు వేలకొలది విద్యార్థులు ముందుండిరి. తరువాత మత రాజకీయ సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనల ప్రతినిధులును, లాలాజీగారితో దేశసేవ జేయుచుండిన ప్రముఖులును ఉండిరి. ఈ జన సమూహము వీధుల గుండు నడచిన కొలది ప్రత్యేక వాడుక వచ్చి కలియుచున్నది. లాలాజీగారి యెడల ప్రజలనురాగమును ప్రకటింప గీతములు, పాటలువారియెడల శోభమును నెలబెట్టు గీతములను పాడుచున్నారు.

లాహోర్, నవంబరు 17:—లాలా లజపతిరాయగారి శవము అనారాధ్యతగలు పావర్మిమంది మహామిజబాద్ హీరమునందా వెళ్లెను. రావబాబు కిరుచైపునను జేసకు వెలుప్రజలు కిందియిండిరి. మేడలు, మిద్దలు జనముతో నిండి యుండినవి. అందుగునున శవముపై గుండ్రపువ్వులును, తన్నీరును చల్లుబడెను. 'మందేమా తిరం' లాలాల జప తిరాయికై అను కట్టలలో ఆశ్రయము దద్దరిల్లెను. పుణ్యాంగనలు విమానగీతులను పాడిరి. మత్స్య బాహులో నీజన సమూహము చాలమెల్లగా నెడిచెను. హీరముండి వెళ్లు పరికి జన సమూహము అవరిమితమయ్యెను 75,000 నుండి లక్ష ప్రజలవరకు ఆనాడు శవము వెంట వెళ్లెనని అంచనా వేయబడింది. అచ్చటనే ప్రజలను సినమెట్లగావు చేసిరి. 1 గంటకు శవమునకొకరి భాగమునకు చేరెను. అచ్చటనుండియొక నిర్మాణవ్యయము పీఠిగుండు శ్రీకావయ్యను గొంపోయెను.

మహమ్మదీయ ఘోరము ఐరోపీయగూఢ

చారుడని ప్రజలు తలచుట

లాహోర్, నవంబరు 17:—లాలాజీగారి శవము శ్రీకావయ్య దరియ బోవు మండగా ఐరోపీయ-భాగము ఘోరము జేసెను. శవమును బొంబులను కిస్తాల్లను మోటారులతో పెట్టుకొని యున్నాడనియు, అతనిని కొందరు కాంతి పయనికులు పట్టుకొని నగరనియ్య వార్త వ్యాపించెను. ఇది ప్రజలలో చాల కలవరము కలుగజేసెను. కొందరు అభిమాను స్థలమునకుతోయి పోతిన లాకని పట్టుకొనిపోయినయియు, ప్రజలకు పోలీసులు పులివేయుచున్నారనియు తెలిసికొనిరి. ప్రమాదము లేదని తెలిసిన తరువాత తిరిగిపోయిన చాలమంది మరలవచ్చిరి. అధికారులకు కుట్రగాకా ఒకనిని అరెస్టుచేసిరి తెలిసినదిగాని, యింకొకరును తెలియలేదు.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెల్పిన విషయములు

లాహోర్, నవంబరు 17:—జిల్లా లజపతిరాయని శ్రీకావయ్యను తీసికొని వెళ్లుమండగా జరిగిన యాదంతమును గురించి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నడుగగా నడిచి విషయములను తెలియజేసెను.

దోషప్రకృతిన నిలుచుండియున్న ఘోరము నొకనిని జనములో కొందరు బాంబులు, కిస్తాల్లు, మందుగుండు సామును కలిగిన ఐరోపీయుడగు కేంకిని యిరిసి మట్టించిరి. పోలీసు లతని రక్షించుటకై వచ్చిరి. అతనివద్ద బాంబులన్న సంగతి నిజముకాదు. అతనిపై యానమానములేదు. పోలీసువారతనిని రక్షించుచున్నారు. ప్రజలతనిని యిట్లుగి పెట్టుకొండ రక్షింపుటకు పోలీసు లతని తమ శిక్షను సుంపుకొనవారు.

లాహోర్ ప్రజల పరితాపము

మహానాయకుని పాదకమలముల సనుసరింపుడు

లాహోర్, నవంబరు 17:—ఈ సాయంత్రమున లాహోర్ ప్రజల సహాభిషిగను. త్యాగయూరియు నిష్కల్మషము చేశారాధకులను నగు లాలాజీవరణ కమలముల సనుసరింపు డి పలువురు నాయకులు అవస్థించుచు తమ యనుతాపమును వెల్లడించి అన్నక్షుడు దాక్కు మహమ్మద్ అలమ్ గారి మాట్లాడుచు బ్రతుకెరిగిన విషయము సహాభిషిగను తెల్పి నని పత్రికలు. లాలాజీ వరణ కమల పీఠమరణాంత్యంగము గోరదగినది. అక్టోబరు 30 తారీఖున వారికి దెబ్బలు తగులక నోయినయెడల వారికి కొంతకాలము ప్రతినిధులందెడివారే.

సత్యపాల్

ప్రజలకు లాలాజీగారు చేసిన సేవ గురించును 'అదిర్బ' జీవనము నెట్లు గడవలెనో వారు నిరూపించిరిని చెప్పెను.

లాలా హనుస్సరాజ్

ఎల్లప్పుడు ప్రజాశ్రేయముకొరకే లాలాజీగారు ప్రయత్నించుచుండిరినియు, స్వేచ్ఛగడించకలగుటకుంట్లె మరణమే ఉత్తమమని వారు చెప్పుచుండిరినియు లాలా హనుస్సరాజ్ గారు చెప్పిరి.

జఫర్ ఆలీఖాన్

జఫర్, ఆలీఖాన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—అక్టోబరు, 30 తారీఖున తిరిగిన దెబ్బలవలన వారింత శ్రమముగా మృతినొందిరి. లాలా లజపతిరాయగారివంటివిద కడిన దెబ్బలు, ఆంగ్ల ప్రజాభ్యుదయక హేతువులు.

నర్సారా శార్దూల్ సింగు

స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు లాలాజీవరణ త్యాగమును చూపవలెనని నర్సారా శార్దూల్ సింగు గారు నడిచిరి. ఇంకచాలమంది తమ పరితాపమును ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి. లాలాజీవరణరాయ కుటుంబమునకు తమ సానుభూతిని తెలియబరచుచు, పై తీర్మానము మోదించబడెను మరియు సాంచాలప్రజలు భారతస్వాతంత్ర్యప్రాప్తికై పోటుబడవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

మహమ్మదీయులను హిందువులతో పాటు దుఃఖించుచున్నారు

డాక్టరు ఆమ్మగారి ప్రకటన

లాహోర్, నవంబరు 18:—ఇంకమంది ప్రజలు యెవ్వరు పోయినప్పుడు శవము వెంటనడువలేదు. శాశ్వతములో నేనెప్పుడెంత ప్రజల చూచియుండలేదు. శ్రీకావయ్య దగ్గరకు పోయినప్పుడు దాదాపు లక్షప్రజలుండిరి. మహమ్మదీయులు కూడ దానిలో పాల్గొనిరి. ఇతరులకంటే పంతావము గలుగకున్నను మహమ్మదీయ జాతికూడాలుకు హిందువులకు గల్గినంత పరితాపము కలిగినందుల కేవలమునులేదు. (అ. (25))

సానుభూతి వర్తమానములు

జిల్లా లజపతిరాయగారి కుమారుడగు లాలా అమృత లాల్ గారికి 800 సానుభూతిరీతివార్తలు వచ్చినవి.

రంగూన్ నుండి రాజప్రతినిధిగా రిట్లు తిరిగి నిచ్చుచున్నారు:—మీ తండ్రిగారి అకస్మాత్తు, ఆకాల మరణమున కై నేను చాల దుఃఖించుచున్నాను. నీకును, మీకుటుంబమునకును నా సానుభూతిని తెలియబరచుచున్నాను.

భారత ప్రభుత్వమువారి హోంమెంబరున శ్రీరార గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మీ తండ్రి లజపతిరాయ అకస్మాత్తుగాను, తలవలెతలపుగాను మరణించినందులకు నాకవరిమితమైన దుఃఖము కలిగినది. మీకు సంభవించిన అవదలో నా సానుభూతిని అంగీకరించవలసినది.

మాలానా షేక్ ఆలీగారి యభిప్రాయమును అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ అనుగగా వారిట్లు చెప్పిరి:—నా కిటీను గలిగిన భేదములు జ్ఞాపక ముంచుకొన దగినవికావు. భారతదేశ మయొక్క నేపథ్యంలో అగ్రగణ్యుడొకడు మృతినొందికాదని మనము గ్రహించవలెను. ప్రభుత్వమున మాండలేక ప్రాంతాపివ దా మహాపాపం. అప్పటినుండియు భారతస్వాతంత్ర్య ప్రాప్తికై త్యాగముచేయుటకు భారతీయులు శేర్షకానిరి. వారిమరణము దేశీయులందరకు, హిందూ మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ వాది మతములకన్నిటికిని చాలవచ్చుము కలుగజేసినది. వారి కుటుంబమునకు సంభవించిన విషత్తున నా సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నాను.

పండిత మదనమోహనునియనుతాపము

కలకత్తా, నవంబరు 17:—పండిత మదనమోహను చేతు కలకత్తాలోదిగగానె మొదలువారు వినివార్త యిడియె. లజపతిరాయగారి మరణమువలన గలిగినయెనుతాపమున కెట్టి రూపమిచ్చిన బగుండునని వారు సాహితీకారులతో సుప్రచుంచుచున్నారు. రేపు కలకత్తాలో సభ జరిగెను. దానిలో మాలవ్యాకేగా దుశస్వనించెదరు. (అ. (25))

దివాన్ చమన్ లాల్ గారు

భారత కావనసభ్యులగు దివాన్ చమన్ లాల్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఈ నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారు లాలాజీని మొదటినుండియు పెట్టుచుండిన యిట్లుందులు వారియకాలమరణము నకు కారణమయినది. పండిగ సమయములందు మన మహానాయకులు మరణించుట మన కర్మము. తిల కిట్లులే మరణించెను. దేశ బాంధవుడట్లులే మరణించెను. సాంచాలమునందు లాలాజీగారుండవలసిన సమయములో నతడు మరణించుట మనదురదృష్టము. నాకు వాడు స్నేహితుడును, నాయకుడు నయియుండెను. భారతజాతి యెందునంత పరకు, లాలాజీగారి విప్లవానుమాణ భాంధీయుల మనోపీఠిని నువ్వుత్తరములతో చిప్పితముయి యుండును. (అ. (25))

మహాత్మాని యనుతాపము

అహమ్మదాబాద్, నవంబరు 17:—లజపతిరాయగారి మరణమును గురించి మహాత్మాజీట్లు చెప్పెను:—ఈయడయెను లాలాజీగారి మరణమును గురించి యతని కుమారుడు నాకు తం తి నిచ్చెను. ఇట్టి సంగతిగి సమయమున లాలాజీగారు మరణించుట దేశమునకు తీరిని అతడ. వారిసానుమా శాక్రమింపగలవా రెవ్వరును లేరు. లాలాజీగారి కంటి నేచేసినవాడు మరెవ్వరును లేడు. లాలాజీగారు మహమ్మదీయులకు హేతుడు. హిందూ మహమ్మదీయసభ్యులకై యెంత దెంతయో కృషి సలిపెను. ఇది గ్రహించి హిందువులు మహమ్మదీయులను తమ వివాదములకు పరస్పరించుకొని న బాగుండును. వారి వ్యాధయములో నెవరి యెడలను ద్వేషముగాని, అసహ్యము గాని లేకుండెను. వారు కల్లకటములే ని జీవితము నెరవీరి. వారితో కలిసి దేశసేవ చేయుట అవ్యవము. నమ్మకమైన స్నేహితుడు, విద్యార్థుల యెడల నతని కర్మం తథక్తి. ఎల్లప్పుడు అతడు వారియెడల నుండెను. వారి కమాలమును సలహా నొసంగుచుండెను. లాలాజీగారి స్వార్థక చిహ్నములేన నుండునని యూహించెదను. కాని అత్యుత్తమ మగు చిహ్నము, స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నించి, సర్వరముగా స్వరాజ్యమును గడించుటయే. (అ. (25))

ఆంగ్లోహిందవులసానుభూతి

కలకత్తా, నవంబరు 17:—కలనల్ ప్రభుత్వము లాలాజీగారి మరణవార్త విసగానే యెట్లుచెప్పెను. లజపతిరాయ గారు ఆకస్మికముగా పరిపోయిన పంగతి నాకు అపరితమైన పరితాపము కలుగజేసినది. భారత కావనసభలో నాయక శ్రేష్ఠు డొకడు మరణించెను.

పండిత మోతీలాలుగారి పరితాపము

పండిత మోతీలాలుగారి కిందివిధముగా చెప్పిరి. లాలా లజపతిరాయ అకస్మాత్తుగా మరణించుటవలన దేశమునకు తీరినివ్వము వాటిల్లినది. వారిని తగు విధమున ప్రశంసించుటకు నాకు మాటలురాకున్నవి. లాలాజీగారి మరణమువలన నాయెడలను తోడి దేశసేవకుని నేను గోల్పోవుట యేగాక, స్వార్థమును చంపుకొని పోటుబడువానిని దేశము గోల్పోయినది.

సర్ లేజబహదూర్ సత్రాగారిట్లు చెప్పిరి:—వారితో నే కీర్తి భించిన ను, ఏ కీర్తి భించిన ను, వారి యెడలను, వారి దేశభక్తిని, స్వాతంత్ర్యము రక్షికిని, సేవాను రక్షికిని, త్యాగమునకును వారిని ప్రశంసించనివా డుండదు. వారు మిక్కిలి ఉదారబుద్ధిని ప్రకటించుచు, దేశమునే ప్రధానముగా నిడుకొని పోటుబడుచుండిరి.

చింతామణిగారు

సి. వై. చింతామణిగారిట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశమునకు సేవజేయుటకై యతడుజన్మించియుండెను. పండిగ సిటిలో నిట్టివాడు పోవుటవలన మన ప్రాణ మేమయిననున్నచాయని సందియము పొడముచున్నది. అది యెప్పుడు పోవునో తెలియదు. (అ. (25))...

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మునది.

ఇది మహాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, ప్రిడెన్సు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి గుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిమ్మను. నుండదుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును గువాసన చెప్ప నలవి గారు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారుకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యును. దీనియందు మనోహరమును గువాసన ప్రవృత్తులను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడన్తి యున్నాము. వేరుల, ఒకసారి పరికిరించిన నిజము తెలియగలదు. అవ్యుతాంజనం దిహోబాంబాయి, లేక మదరాసు.

శిల్పములు	3	40
కాగితము	1	00
నదులు	1	20

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విషాదము

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ముగ్ధునినీలలు ఆఫీసు మూయబడినది బజారులు
సమాజమందరము లన్నియు మూయబడెను

రాజమండ్రి, నవంబరు 19 :— లాలాజీగారి మరణ వార్త రాజమండ్రి ప్రజలకు విన్నవించినది విచారాగ్రహములు కలుగజేసి చూచినది. భాగ్యపుటాడ, జట్టల బాబాడ, పురమండలము, హిందూసమాజము గౌరవ పరిశ్రమలయము, ఖద్దరు ఉగ్రాణము ఇవిన్నయు వెంటనే మూసివేయబడినవి. సాయంత్రము లాలాజీగారి ఛాయాపటమున పురపేథుల మూరేగింపుచు, బాతీయ వతాకములతో దాక్తురు. నీ గురుమూర్తి నన్నీటి సత్యసారాయణగార్ల నాయకత్వమున నొక ఉత్సవము జరిగెను. సనాతన విద్యాలయమునందు సూరేగింపు ప్రారంభమై శ్రీధానంద ఖుబ్బుమునరకును జరిగెను. ఆచార్య నొక గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగెను. మూడువేల జనులు సగర కాంగ్రెసు కమిటీ యాజమాన్యమున సమావేశమైరి. స్వామి శుబ్బారావు పంతులు గారధ్యక్షత వహించిరి. ఒక వారములో జరిగినది టేబుల్ టేల్ గు వారి దెబ్బలను లాలాజీగారు తినివేయఁడుటవల్ల వారికి మరణము క్షురలో నాసన్నమయ్యెను. అని శుబ్బారావుగారు చెప్పిరి.

పురపేథులను కర్మగారట్లుపన్నసించిరి

లాలాజీగారిని పోలీసువారు దెబ్బలకొట్టుటయే వారి సత్యమరణ కారణమయ్యెను. వారికి తగిన లాటిదెబ్బలతో బాతి కంతకును తగిలినది. భారతబాతియొక్క దౌర్జన్య రాహిత్యమునకు జరిగినదనువచ్చినది. గవర్న మెంటువారికి జరిగినదను విన్నవి. ఏనుక్రిముదెబ్బల గ్రంథములో చెప్పిన య తాళువాకములను కేసు తిరిగి గవర్న మెంటువారి కీసందర్శము లో నుపదేశించుచున్నాను. “ఖద్దరులముచే సాధించినబాదు ఖద్దరులముచేతనే నశించును”

లాలాజీగారి మరణమునకు పాదుల విచారము నెరిగించు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని మరణించిన మహానుభావుని యాత్మకు కాంతిత ప్రార్థించుచును సభలో నొక తీర్మానము చేయబడెను.

సభలో హాజరైన దాక్తురు ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారు వ్యాధియుగరగున ట్లుపన్నసించిరి.

లాలాజీగారు మరణించుటచే మన కొకదేశ నాయకుడ ప్రపంచములో నొక సర్వతోముఖ సంస్కర్తయను మహాకావ్యం ప్రేమస్ఫురతకడు నైన మహావార పురుషుని మనము గోల్పోయితిమి.

రాజమండ్రి ప్రజల ముగ్ధునినీలలు వైకు చెయ్యివల గారగు చుక్క అప్పలస్వామిరెడ్డిగారు ముగ్ధునినీలలు ఆఫీసును పాఠశాలలను మూసివేసి వైకు చెయ్యివలగారు తమ దేశభిమానమున ప్రకటించిరి.

ఇందులకు పాదు లెంతయు వారిని ప్రకటించిరి.

* * *

ఏలూరు

రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావుగారు
సభాధ్యక్షత వహించిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, నవంబరు 19 :— లాలాజీగారి మరణవార్త ఏలూరులో తెలియఁబడినది వాతీయ విద్యాలయము, యజన సంఘముందరము పురమండలము నిన్న మూసివేయబడినవి. సాయంత్రము పురమండలముందు రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావుగారి అధ్యక్షత నొక సభ జరపబడినది. మోలే జాతీయ గ్రామరావు గార ప్రారంభమును నింకల వెంకట జాతీయ గారు పీఠము చక్రవర్తి శేషబాబులుగారు (బాతీయ విద్యాలయము) శ్రీమతి కృష్ణమూర్తిగారు డాక్టర్ జోగయ్య కర్కూరు లాలాజీగారి స్వార్థ త్యాగమును సభలో జువన్యసించిరి. లాలాజీగారి మరణమునకు సంభావనను ప్రకటించు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలియజేయుచు వారియాత్మ కాంతిత ప్రార్థించుచు నొక తీర్మానము చేసిరి.

లాలాజీగారి చిత్రపటమును పురమండలములో నుంచుటకు తీర్మానించిరి.

* * *

శ్రీమత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద
క్రొత్తనాటకము బెజవాడ శ్రీమైలవరం హాలులో
22-11-28 రాత్రి 9-30 లకు

అద్యుతసీనులు
గురువారము

“శ్రీమైలవరం బాలభారతీసమాజము బెజవాడ(వారిచే)”

సర్వీ అనసూయ (నాటకమును)

ముఖ్యపాత్రధారులు:-

ప్రదర్శింపబడును

అనసూయ:- రంగరత్న, రాజహంస; ఉప్పలూరి సంజీవరావుగారు.

అత్రిముని:- నటరాజ, మద్దాలి శేషగిరిరావుగారు.

నారదమూర్తి:- గోవిందరాజుల వెంకట్రామయ్యగారు.

మన్మథుడు:- యస్. సుబ్బారావుగారు.

Kavali Sankararao, Zamindar Hony. President.

తీర్మా:- రు 8, 2, 1-8 ఆ 12; 0-6-0.

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

బెజవాడ

రామలింగారెడ్డిగారి రధ్యక్షతవహించిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవంబరు 19 :— కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన గాంధీ పాక్షికము బెజవాడలో లాలాజీగారి మరణమును గూర్చి దురపిల్లులు బెజవాడ పాదలొక బహిరంగసభ జరిపిరి. లాలాజీగారి స్వార్థ త్యాగమును ప్రశంసించుచు నాతడు సభలో నుపన్యసించిరి.

లాలాజీగారి కుటుంబమునకు బెజవాడవాసులు తమ సానుభూతిని వల్లించుచు వారి కుమారులను లాలా ఆమృతరాయగారికి తండ్రివార నంపిరి. దుకాణములు నాడు మూసివేయబడినవి.

* * *

బరంపురం

పండిత రామలింగము శ్రీమతి ఇంద్రాణి
సుబ్రహ్మణ్యం గార్లుపన్నసించిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, నవంబరు 19 :— లాలాజీగారి సంస్మరణార్థముగా బరంపురంలో కాళింగపత్రికయొక్క ఆనుబంధ సంచిక యొక్క టేబి లాలాజీగారి జీవితచరిత్రను వివరించుచు ప్రకటించబడినది. సాయంత్రము గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. పండిత రామలింగము గారు పన్నసించుచు నిట్లు చెప్పిరి:— పోలీసు లాటి దెబ్బలవల్లనే లాలాజీగారింతర్వ్యలో మరణించుట కలిగెను. దేశమువారి పహాయము పత్రికంతోగా కోరుచున్న యా సంస్థగ సమయముతో వారి ఆకస్మిక మరణము దేశమున కొక పెద్ద బాధ.

నామో దవల్కాయకగారు తీర్మానమును బంజరు యువ మట్టాచిరి. లాలాజీగారి ఆత్మశాంతిని ప్రార్థించుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలియజేయుచు సభలో తీర్మానము చేయబడెను.

శ్రీమతి ఇంద్రాణి సుబ్రహ్మణ్యముగారు శ్రీరంగంపంతులకు లొకపున లాలాజీగారి సాంఘిక సేవను ప్రశంసించుచు నుపన్యసించిరి.

ముఖ్యమైన బజారులు మూసివేయబడినవి.

కాకినాడ

రామసోమయాజులుగారి రధ్యక్షతవహించిరి

కాకినాడ, నవంబరు 19 :— లాలాజీగారి ఆకస్మికమరణమునకై దురపిల్లులు కాకినాడపాదలు నిన్న సాయంత్రమున ఏ. రామసోమయాజులు (కాసనపట్నం)గారి అధ్యక్షత నొక సభ జేసిరి. లాలాజీగారి ఆకస్మికమరణము పోలీసు లాటిదెబ్బలవల్లనే కలిగినదనియు, సైమనుకమిషనువారిని ప్రజలు మరింతగా బహిష్కరించ దగుననియు రామసోమయాజులుగారు చెప్పిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

ప్రాచీనరు శంకరరావుగారి
కార్తెకార్కు గ్రాండు సర్కసు
విశాఖపట్నములో నేటినుండి
6 దినములు వరకు మాత్రమే
ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు
వాటి అద్యుతపనులు చూడతగినవి.
బి. వి. వేణుగోపాల్ నాయుడు, జనరల్ మేనేజరు

దిలీగవెద్యశాల
శేటపాలెం, రమ్య. మొండిపిక్కవ్యాధులను గ్యారంటీ ఇచ్చి కుదుర్చుచున్నాము. మాది అన్నియు క్రొత్తవిత్తలు వ్యాధిని తెలుపుము. చక్కని సలహా నిచ్చెము. “నెక్స్ట్” ఈ మందు మొండిగనీయా, చిక్కనహమేహం, అల్కున్లు సపుంకత్వం, అతిమాత్రం శ్రీపురుష సర్వమర్మస్థానవ్యాధులకు గ్యారంటీ. రు 2/- మందులు వనిచేయనినో ఖరీదువాతను. (4492)

వ. వ. నాదాయణలియ్యరు,
సహాయ శాఖాపరిశ్రామము.

ప్రజాభివృద్ధి పథకములు

అసెంబ్లీ సెంటుగారి ధైర్యవచనములు

పరిపాలనకు పనికిమాలినవని

సత్పురుషుల సచ్చరితములే తారకమండ్రములు

సంవత్సరము, నవంబరు 17. - సంవత్సరము జరిగిన ఆ...

భారతదేశముయొక్క సంస్కారములలోనే భారత...

సూర్యులు కాంగ్రెసు వైఖ్యములు చక్కబడి సమాధా...

జనపతి రాయగారు కేరళమును మనోబలమును నిరంతర...

ఉత్తర సందర్భములో తాళి జనకాయకై ప్రజలన...

బి. శివరావుగారు

ఇది దుఃఖించుటకు సమయముకాదు. మహాభావుడు...

గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారు

జనపతి రాయగారి ఆకస్మిక మరణమువల్ల ప్రజల భావ...

యోధునివలె జీవితమును గడించు భాగ్యము జనపతి...

ఏ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు

ఇవరిలో మంత్రిగా ఉండిన ఏ రంగనాథ మొదలియ్య...

పట్టాభిషేక తారామయ్యగారు

పోతుపల్లి ప్రాంతము లియ్యనలెని యోధుడెవ్వడు...

లాహోరులో నైనున కవిమను బహిష్కరణను జరు...

పాంచాల కేసరి నిర్వాణము

దెబ్బలు తగులకపోయినయెడల

నికను బ్రతికియుండెడివాడు

వైద్యుల ప్రకటన

లాహోరు, నవంబరు 19: - లాలాజీగారి వైద్యులు...

మనస్సును విశ్రాంతి లేకపోవుటచే లాలాజీకి నిద్ర...

డాక్టరు గోపీచంద్రగారిట్లనె: - 1920 సంవత్సరమును...

(అ. ప్రెస్)

గాంధీమహాత్ముని అనుభవము

నవదేవన్ పత్రికా ప్రధానవ్యాసము

అలహాబాదు, నవంబరు 17: - రేపు వెలువడనున్న

నవదేవన్ పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసములో గాంధీ మహాత్ము...

నర్ బాన్ సైమన్ గారి తంతి

మద్రాస్, నవంబరు 18: - సైమన్ నుండి నర్ బాన్...

(ఫీ. ప్రెస్)

బ్రిటిష్ లేబర్ నాయకుల వివాదము

బొంబాయి, నవంబరు 18: - ఆంగ్ల దేశమునందలి లేబర్...

మాస్టర్ బాల్ గార్ట్లు వ్రాయుచున్నారు: - నేటి నెలగి...

(ఫీ. ప్రెస్)

ఆంధ్రుల విషాదము

చికాకోలో విద్యార్థుల తీర్మానము

లాలాజీగారి మరణమునకు విషాదము దెబ్బచు చికా...

గుంటూరు పౌరుల సభ

మాస్టర్ బాల్ గార్ట్లు వ్రాయుచున్నారు:

లాలాజీగారి మరణము కట్టకమున అతిశ్రమగా వ్యాపించెను...

విజయ నగరమునండి మా విలేజింగ్ యొక్క వ్రాయుచు...

మదరాసువార్తలు

మద్రాసురాజధాని మున్సిమునసిటి:—ఈ పది...

లాల్లాజీ మరణము:—మరణించి నిన్న ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వే...

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు పోటీపరీక్ష:—1928 సంవత్సరము...

మాంబలము ఆంధ్రసభ:—మాంబలములో నివసింపబడియున్న...

లజపతిరాయి స్మారకదినము

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని విన్నవము

నాయకు విజ్ఞప్తి

మద్రాస్, నవంబరు 30:—డా. ఎం. ఎ. అశ్వనీగారు...

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకృష్ణ భాష్యార్థి ప్రకాశ...

(సంస్కరణ) అత్యుత్కృష్టముయిన గ్రంథము. ప్రథమవట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రూ 2-0-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, రేణుకెట్టిపాటి, మద్రాసు.

గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘము

సోమవారమునాటి విచారణ

నిన్న ఉదయము గర్భాధాన వయోనిర్ణయసంఘమువారు...

అభిప్రాయకరణ ప్రాశస్త్యము:—మహాపరమహంసాధ్యక్షులు ఎస్. ఎస్. శ్రీనివాసాచార్యగారు...

సంఘసభ్యులు కొన్ని ప్రశ్నలనుడుగ, వానికి జవాబుచెప్పి...

శ్రీమతి మాలతీపట్టాభినయ్యగారు

శ్రీమతి మాలతీపట్టాభినయ్యగారు సాక్ష్యమునకును నిట్లు...

టి. రంగాచారిగారు

టి. రంగాచారిగారు సాక్ష్యము నొసగుచు గర్భాధాన వయోనిర్ణయము...

ఎం. చంగయ్యగారు

ఎం. చంగయ్యగారు సాక్ష్యము నొసంగుచు శ్రుతముల...

పిమ్మట నాటివిచారణ ముగిసెను.

వగుళ్ళకు తెలుసు

డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0 అరికాట్టు, అజియేటులు, చిరముతాకములు...

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0 ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన పంటనే విమ...

సైమనుచభా విచారణ

శ్రీ వెన్నుకొనిది విరమించుట

శ్రీ వెన్నుకొనిది

సైమనుగారు వరతులపై లోనికిరానిచ్చుట

పిమ్మట, నవం 19:—సర్ జాన్ సైమనుగారు బర్మ...

సదానందుగారు మాట్లాడుచు, కవిమన అధ్యక్షులకు...

అధ్యక్షుడు సదానందుగారికి జవాబు చెప్పి 13 వ...

త్వరపడుడు

వెలువడినది. వీరవడినది.

బసవపురాణము

కాలిక్ బైండు ధర రు. 1-కి రు. 2-8-0.

గ్రంథకర్త:—పాల్కురికి సోమనాథకవి. పరిష్కర్త:—బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు...

ఆంధ్ర రాష్ట్రము మహాసభ

తీర్మానములపై చర్చ

రాజ్‌ప్రతినిధుల సభాపక్షము

సంఖ్య 18:-- ఆంధ్ర రాష్ట్రము మహాసభ
సంఖ్య 18:-- ఆంధ్ర రాష్ట్రము మహాసభ
సంఖ్య 18:-- ఆంధ్ర రాష్ట్రము మహాసభ

అ. గోవిందాచారిగారు, ఈ క్రింది ప్రతిపాదనను గా
జించిరి. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునందలి "స్వరాజ్య"
అను కృత్యము లక్షణము "అనగా పరదేశాధికారములేని స్వాతంత్ర్యము" అని చెప్పవలెనని యీ సభవారు కలకత్తా కాంగ్రెసు సమావేశమునందును, ఆచార్యులుగారు ప్రతిపాదనను గాజించుచు, స్వరాజ్యమును వదులుకొంటే భావగాఢభక్తియుగల పదములేదని అంగీకరించిరి. కాని సదరు ఆచార్యులును రించి గాంధీజీగారును మొదలగువారిదివరకు పిలువచో సామ్రాజ్యోత్తరమును స్వరాజ్యము అనవలయునో సామ్రాజ్యోత్తర స్వరాజ్యము అని చెప్పవలయునో, స్వరాజ్యమును ద్వంద్వార్థములకు ఆకరముయ్యెను. అందుచే, ప్రస్తుత విషయముగ సమరణ శుభపాదిత నవసరముగల్గెనే గాని, లేనిచో అవసరముయ్యెడిదిగాదు. ఇది కొంతగాదు. కాంగ్రెసువారిది వరకే, జాతీయోద్యమ సంపూర్ణ స్వరాజ్యమని తీర్మానించిరి. మొన్న ఢిల్లీలో సమావేశమైన జాతీయోద్యమ సంఘము వారు గూడ, బ్రిటిషువారికిఁ బ్రతిఘటించు సంఘమును సమూహముగ (తెలంగాణది భారతదేశమును సంపూర్ణము స్వాతంత్ర్యమునందలచునీ తీర్మానించిరి. ప్రతిపక్షమునకీ, జాతీయమహాసభా ప్రభుత్వమునకీ చేర్చవలసినది మాత్రమే ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. అధినేత వారులేనను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము అక్కరలేదనుటలేదు. అధినేత హోదాతో పేరు సంపూర్ణమందుటకు, వృద్ధులదృష్టియు తప్ప మరెవరికీ యేర్పడలేదు. అధినేతహోదాయెనను, ఊరకనూడికడలారు. దేనికైనను ప్రజలు గొప్ప త్యాగముజేయవలసినది. ఆత్యాగము సంపూర్ణ స్వరాజ్యముకొరకే గానించుదము. మధ్యమకామను అధినేతహోదాయెందుకీ ఒక ఆక్షేపణ

ఈ సమయమున గా. హరిసర్వోత్తమ రావు గారు లేచి ఢిల్లీలో జరిగిన జాతీయోద్యమ సంఘ తీర్మానమున కీ ప్రతిపాదన విరుద్ధమనియు నిన్నటి దివమున నీ సభవారు సదరు తీర్మానమును బలపరచుచు తీర్మానించుటచే సదరు తీర్మానము నకుగూడ నిది విరుద్ధమనియు వానికి విరుద్ధమగు ప్రతిపాదన నీసభలో చర్చించ వలెననెడియు ఆక్షేపించిరి. ఆయనవరకాశేక్వరరావుగారుగూడ ఆక్షేపణను బలపరిచిరి.

పి. సత్యనారాయణగారు:-- ప్రస్తుత మొసగు ఆక్షేపణలో రంగయ్యగారు సప్రతిపక్షమున నున్నట్టి సమన గామోదించుటచే జాతీయోద్యమ సంఘ తీర్మానములో బ్రిటిషు సంబంధమును పూర్తిగా తెగగొట్టుకొననిది స్వాతంత్ర్యమునందని ప్రకటించబడినదియు, అనియును, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునాశ్రయన చేర్చవలెనని ఈ తీర్మానము గోరుచున్నదియు, అందుచే ఈరెంటికీ, అనుకూల్యమేగాని ప్రాతికూల్యములేదని చెలిపిరి. ప్రతిపాదనను చర్చించి తరివ్వరించుటకు భయపడి ఈయాక్షేపణను చెప్పియు గన్పించుచున్నదిగాని వేరుకాదని సత్యనారాయణగారు రాక్షేపించిరి. జి. రంగయ్యగారుగూడ ఆక్షేపణను బలపరచుచు ఈ ప్రతిపాదనను కాశ్రియమని నిర్ణయించియెడల దాకుమైన చర్చ జరుగుననియె, అందుకు అనుకూలమేదగునక ప్రతిపాదనను నిరాకరింపవలెననియు గోరిరి.

ఎ. గోవిందాచారిగారు ఆక్షేపణలకు ప్రస్తుత మొసగు, నిన్న నామోదించబడిన ప్రతిపాదన కిది విరుద్ధముగాదనియు, దానికిని దీక్షిని సంబంధములేదనియు, ప్రత్యేక తీర్మాన మనియు నుడిపిరి. నందు జరగనున్న జాతీయ మహాసభలకు ప్రతివర్సే విజ్ఞాపకముల తీర్మానముల గానించుట సర్వజన విచిత్రముననియు నుడిపిరి. గతవర్సే విజ్ఞాపక ప్రతిపాదనను, ప్రస్తుత ఆధ్యక్షులను దొరసామి అయ్యంగారే ఆమోదించిరియు నుడిపిరి.

ఆధ్యక్షుడు ఆక్షేపణలకు తరివ్వరించుచు, ప్రస్తుత ప్రతిపాదన, నిన్నటి ప్రతిపాదనలో అంతర్భేదము నుండవలెననియు లేనిచో దానికి విరుద్ధమయిందనెననియు, నుడిపిరి. విరుద్ధంగాకపోతే, చర్చింపవలయునను గనుక అసవసరమునను, విరుద్ధమేలే ప్రతిపాదన ఆశ్రయము. అందుచే సేవిధమునయినను ఈ ప్రతిపాదన ఆశ్రియమేనని నిరాకరించుచున్నాను.

నైమనుబహిష్కారము

"అంగడ బెజవాడలో ఏర్పడిన నైమను కమిషన్ బహిష్కార ఉపసంఘమువారు వెంటనే సమావేశమై కార్యక్రమమును నిర్వహించే తీర్మానము బహిష్కార ప్రచారమును జరుపవలెనని కోరికను తెలిపి." అను ప్రతిపాదనను సభ్యులు యుక్తపాదముగా నేకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడిన.

గోదావరి విశాఖపట్నము వాసులయొడ సానుభూతి

"తూర్పు గోదావరి విశాఖపట్నము జిల్లాలో గొప్ప వరదల వలనను గొప్ప కష్టముల వలనను కలిగిన తీరని నష్టములకు యామహాసభవారు ఆప్రజలయందలి సంపూర్ణ సానుభూతిని తెలియజేయుచు చూచుచున్నాడు. ఇందువారికి ఘోషించిన దీక్షలకు తగు పహాయము వెంటనే చేయవలయుననియును, వంటలు కష్టమైపోయినందున తిరుగుబాటు వర్తనలు కష్టముగా చేయవలసియు న్నందునను, యింకను యితరవిధములను తోడ్పడవలసియు న్నందునను యీ కార్యసానుకూల్యమునకై ఆంధ్ర మహాసభను తెల్లరును, ఆంధ్రసంస్థ లన్నియును, ధానసహాయము విరివిగా చేయవలెననియును, వరదలపై కష్టపడినవారికి పన్నులను మినహాయించుచేయవలయునని ప్రభుత్వమునాని, జమీందారులను యీ సభవారు కోరుచున్నాడు" అని బంగులూరు ప్రకాశం పంతులుగారు ప్రతిపాదించిరి. పి. సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ఈ మహావరదలవలన తమ గోదావరి, విశాఖపట్నము జిల్లాలకు సంబంధించిన అపారనష్టమును వివరించిరి. చాల గ్రామములు నీటిమాయము లయ్యెననియు, వంటలు పూర్తిగా కాకనయ్యెననియు నుడిపిరి. తూర్పు గోదావరిజిల్లా నాయకుల గు సాంబ మూర్తిగారి సభకు రావీలు న్నయెడల వచ్చి, అచ్చటి కష్టపరిశీలులకు చక్కగవివరించుటయందే వారు. బాధితులకు సహాయమునర్ప కార్యనిరర్తులై వారివృత్తుల రాజులకపోయిరి. ఆంధ్రులందరూ తమసోదరులకు సంబంధించిన కష్టములయందు నిజము సానుభూతిని తెలిపి ఆర్థికసహాయ మొనర్చవలెనని గోరుచున్నాడు.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచి, ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టగా అంగీకరింపబడిన.

కృష్ణా, గోదావరి సెటిల్మెంటులు

"ఇదివరకే అధిక పన్నులభారముచేతను ఋణభారము చేతను క్రుంగుచున్న కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాల రయితులమీద రీసెటిల్మెంటు అను పేర ఎక్కువపన్నులు జేయుటకు గవర్నమెంటువారు ప్రయత్నించుట ఆక్రమమనియు, ఆస్థానమున యీ ఈసభవారుఖండించుచున్నాడు. బంగులూరు ప్రకాశం పంతులుగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచుచు, హిందూదేశముయొక్క ప్రస్తుతం రైతులకు 800 కోట్లు ఋణముగలదని ప్రభుత్వమువారిలెక్కలే చెబుతున్నది. మన 24 జిల్లాలలో రైతులకు 99 కోట్లు ఋణము గలదని ప్రభుత్వమువారి లెక్కలు చెబుతున్నవి. దీనిలో కృష్ణాగోదావరి జిల్లాలలోని రైతులభాగ మెంతయో విచారించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని అడుగుచున్నాము. ఆజిల్లాలలోని రైతుల వారిద్రవ్యస్థితి వర్ణించదముగాదు. రైతు లెట్టి దుస్థితిలోనున్నాడు, ప్రభుత్వమువారు మాత్రము వమ్మల పోచ్చించుచున్నాడు. ప్రకాశంపంతులుగారు, రంజాపూర్జిల్లాలో నిజీమల విరాసీదారలును రైతులను రీసెటిల్మెంటు చేయు నెటుల నిరోధించినదియును వివరించిరి.

కాశేక్వరరావుగారు ప్రతిపాదన నామోదించిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ధనికులగువా రెక్కువపన్ను నియ్యవలసినదే ననియును, లేనియెడల పేదజిల్లాలవారు యెక్కువపన్నులభారము పహించవలసినదనియు నుడిపిరి. కాని కృష్ణా గోదావరిజిల్లాలవారు చాల ఋణగ్రస్తములగువా రనియు పేదవారనియు ప్రకాశంపంతులుగారు చెబుతున్నాడు. కనుక ఈ ప్రతిపాదనను ఆమోదించుచున్నాను.

ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టగా, అంగీకరింపబడిన.

నాభా మహారాజు

"నాభా మహారాజైన శ్రీ రిపుదమసంగుగారిని ప్రభుత్వమువారు నిష్కారముగా రాజ్యశ్రీస్తునిశీలము నింకను తనివితరక కొడకకాలునందు ప్రవాసితునిగా నొసర్చి రాజ్యము తీసికొని తంభార్యవీలలైన తనతో నుండుకొనుటకు అనుజ్ఞ ఇమ్మని కోరిన కోరికను గవర్నమెంటువారు నిరాకరించుటకు ఈ మహాసభవారు తీవ్రముగా గన్పించుచున్నాడు." అను తీర్మానమును బం. ప్రకాశంపంతులుగారు బలపరిచిరి. వి. ఎల్. కాశ్రియగారు బలపరిచిన, పిమ్మట ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడిన.

ఆంధ్ర సేవాదళము

హిందూస్థానీ సేవాదళమున సభ్యులుగా తేరియు అట్లు చేయుటకు అనుకూలమైనవారు విరివిగా విరాళముల నొసగియు ప్రోద్బలమొసగుటయు నని ఆంధ్రదేశీయులందరిని ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

మతం బాల ముబ్బూర్లు గుప్తగారు ప్రతిపాదన నుక సానించుచు కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిర్వాహకార్యక్రమమును దేశములో అచరణలో పెట్టుయ్యుట విశ్లేషణచేయులేదని యు డెట్టి సేవాదళ మావనిని చాల బాగుగ నిర్వహించుననియు చెలిపిరి. శిష్టా శివస్వామిగారు ఆమోదించిన పిమ్మట ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడిన.

జాతీయమహాసభాదర్శనమును మార్పులు

"కాంగ్రెసు ఆచరణ కాంతియుతములను సక్రమములను అగు మార్పులు లన్నిటివలనను స్వరాజ్యమును సంపాదించుట" అనువదములలో "కాంతియుతములను సక్రమములను అను" అనువదములను తీసివేసి "సాధ్యము" అను వదముల గాస్తానమున చేర్చవలెను" అని ఈ సభవారు కలకత్తా సభవారిని కోరుచున్నాడు. అని కల్లురు శుబ్బారావుగారు తీర్మానము నుకపాదించిరి.

ఆధ్యక్షు శ్రీ ప్రతిపాదనకు ప్రతికూలముగ సభిప్రాయమును దెలుపుచు, "సాధ్యమున నన్నియార్థములను" అని చేర్చగనే దౌర్జన్యముగూడ అందులోనికి వచ్చుననియు, దౌర్జన్య మే ముత్రమును వదిలిరాదని మహాత్ము డెప్పుడొప్పుననున్నదియు మును గమనింపవలసినదని గోరిరి. ఈ ప్రతిపాదనపై సావకాశముగ చర్చ జరుగుటకుగూడ వ్యవధి లేదనియు 7 గంటల సభాభవనమును మరియొక వనికొరకు భారీచేయవలసి యున్నదనియు నుడిపిరి.

గోవిందాచారిగారు:-- అవసరమైతే రేపుకూడ ఉండి చర్చించి పరిష్కరింపవలసినదే గాని ఈ విధముగ తీర్మానముల నులిమివేయుట యేమియు బాగుగలేదు.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:-- రేపు ఉదయముగూడ సమావేశమును జరపుకొనవచ్చును. ఇప్పటికి చర్చముగించి విరమింపవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను. ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టగా విగ్రహియెను.

సోమయాజులుగారు:-- ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ఏ విధంగానో ఒక విధంగా స్వరాజ్యం సాధించుటయే మహాత్ముని ఆభిప్రాయము గూడననియు సాధించగలగునో కత్తితో నైనను సాధించవచ్చుననియు మహాత్ముడు నుడిచియుండిన వచనముల నుకన్యాపక్ష బుదాహరించిరి. విశవాదులు, అతివాదులు గూడ ఉండుటకు అనుకూలమండేటటుల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునాశ్రయ విశాముగ నుండవలెనని వాదించినటులనే దౌర్జన్యవాదులకును దౌర్జన్య రహిత వాదులకును గూడ బ్రవేశయోగ్యముగ విభజన శంకుటకు గాను తానావరణ సుభాషించుచుంటిని నుడిపిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, దౌర్జన్య మార్గముల వలన, నిరుత్సాహములవారికిని గూడ నష్టదాయకమేననియు, ఆవధి నిరుపయోగ మనియు నుడిపిరి. కొందరి సలహాపై ప్రతిపాదనకు ప్రతిపాదన నుకపాదించు కొనెను.

రాజ్‌ప్రతినిధుల సభాపక్షము-బెజవాడ

మిగిలిన తీర్మానము అన్నియు నుకపాదించుకొన బడినవి ఆధ్యక్షుడు ప్రకటించుటచే రాజ్‌ప్రతినిధుల మాండ్రపథము తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో జరుగ నాహ్వానించిరి. దువ్యూరు ముబ్బూర్లుగారు బలపరిచిరి. ఎ. కాశేక్వరరావు, మతం బాలము, బ్రహ్మగృహ గుప్తగారు రాజ్‌ప్రతినిధుల సభల బెజవాడ కాహ్వానించిరి. రెంటిని వోటునకు తెట్టగా అధికసంఖ్యాకులు బెజవాడ కనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగుటకే, కాశేక్వరరావుగారి ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడిన. పిమ్మట వరసర అధిసందనములతోను కృతజ్ఞుల మెడించుకొనుటతోను, వందేమాతర ధ్యానములు చేలరేగ అంగీకరింపబడిన. అంతటితో 7 గంటల సభ ముగిసెను.

అత్యధ్యుత కుటుంబులధ్యంత భాస్కరం

సమస్త కుటుంబులకు అమోఘప్రక్షయ సుఖములేదని రుజువుచేయవారికి రు 1116 బహుమానము కుటుంబులకు పొలిటి సంక్షింగా వక మనోత్కృష్టల మ సంతానమునకు సమర్పించబడి అసంఖ్యాకములైన కుటుంబులను సంపదనీ, మా అశ్రమమునకు కీర్తిదెచ్చిన యోగ్యతా పత్రములకు

వివరములకు నేడే వ్రాసిన మా అత్యధ్యుత కుటుంబులధ్యంత భాస్కరమును కేటలాగును ఉచితముగా కంతుబడును. దానికి ప్రకటనలకు మోసపోకుడు.

టి. వి. రాఘవాచార్యులు, జమీందారు, శ్రీరాఘవాచార్యుల్యేదాశ్రమం, కడలి-రాజ్‌పాలాడు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

బెజవాడయందు జయపురం మహారాజాగారికి ఆంధ్ర జింఖానా వారు విందొసంగిరి. టి. రాఘవాచారిగారు, సి. రామలింగరెడ్డిగారు, జయపురం మహారాజాగారు, గూడూరి లక్ష్మణరావుగారు, దివాను రామకృష్ణుగారు, సజ్జలక్ష్మరు టి. చంద్రనుగారు వరుసగ కూర్చున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టపదానోత్సవమున ఉపన్యసించిన డా॥ సి. వి. రామనుగారు, ఛాన్సలరు గవర్నరుగారు, ప్రొఫెసరుల జయపురం మహారాజాగారు, ప్రొఫెసరు రాధాకృష్ణుగారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

డా॥ అన్నాగారికి స్వాగతము

మదరాసు సెంట్రలు స్టేషనువద్ద మదరాసు నాయకులు డా॥ అన్నాగారికి వన్మానమొసంగిరి. సి. అబ్దుల్ హక్ కీముగారు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, డా॥ అన్నాగారు, యాకూబు హుస్సేనుగారు, రంగ సామి అయ్యంగారు ముందు నిలిచియున్నారు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ గోరక్షణ మహాసభ

తీర్మానములు

మంచి సూచనలు

నంద్యాల, నవం 17:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయ గోరక్షణ మహాసభ ఈ రాత్రి, బెల్లంకొండ థియేట్రీకల హాలునందు డివాన్ బహద్దర్ గోవిందరావు చతుర్ముఖులనుగారి యజమాన్యమున జరిగెను. ఆహ్వాన పంఠాధ్యక్షులగు మహానందయ్యగారు, ప్రతినిధులక స్వాగత మొసరును, గోరక్షణకొరకు మహానందయ్య స్థాపించబడి నిర్వహించబడుచున్న గోరక్షణ కాలవలన అనేక వేలమంది శ్రేణువులు కెట్టి మహోపకారము గలుగుచున్నదియును వెల్లడించిరి. అధ్యక్షోపన్యాసానంతరమి క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

(1) గోరక్షణము మన దేశములో నశించిపోయినది గనుక, ఆంధ్ర దేశములోని ప్రతి గ్రామములోను పౌరులు, గోవులు మేయలుకు అంపరమును భూముల త్యాగ మొనర్చి, పశుగణముల మేరకు తిను ఏర్పాటు లొనర్చవలెనని ఈ సభవారు ఆంధ్రులందరిని గోరుచున్నారు.

ప్రతిపాదకులు: డి. ఎల్. కాశ్యపగారు.

ఆమోదకులు: కా. కాగేయరావుగారు.

జి. హరిశక్త్యశ్రమరావుగారు.

(2) ఆంధ్ర దేశములో ప్రతి గ్రామములోను గోబారికి ఏవిధమైన హింసగాని జరగకుండ అన్ని జాతులవారును చూచుకొని గోరక్షణ చేయవలెనని యీ సభవారు ఆంధ్రుల నందరిని గోరుచున్నారు.

ప్రతిపాదకులు: ఎస్. పంజీరాజుగారు.

ఆమోదకులు: కి. రామస్వామిగుప్తగారు.

(3) గుంటూరు తాలూకా బోర్డువారున్నూ, కొన్ని ఇతర ప్రజాసంస్థలున్నూ, గోరక్షణకై ప్రయత్నములు ఇయ్య నీశ్చయించుకొన్న సందర్భములలో గవర్నరు మెంటువారు ఆదర్శములను అట్లా ఖర్చు పెట్టరాదని ఆటంకపరచివారు. గవర్నరు మెంటు పెట్టా చేయుట అక్రమముని ఈ సభవారు ఖండించుచు, ప్రతి గ్రామములోను గోవులమేరకొరకు గోభూమిని గవర్నరు మెంటువారు ఏర్పాటుచేయవలసినది ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(4) వాల్మీకి, ప్యారీ, బ్రహ్మరూపం కంపెనీలు వగైరా విదేశీవర్తకులు "వెజిటబులు ప్రొడక్టు" అనే పేరుతో మనదేశములో నిపుడు విరివిగా వ్యాపింపజేయుచున్న యీ దొర్నాగ్యపురుషుల నేయిములముగా వనదేశంలో పరిశుద్ధమైన కత్తిలేని మంచినీయి లభించుట దుష్కరమై పోవుచుండుటయేగాక, దీనిములముగా ప్రజల ఆరోగ్యమునకి కూడ చాలా భంగము గలుగుచున్నదనియు, మరియు దేశంలోని పశుపంపదన భిక్షుచ్చేయుట కిది యంతయు నాటంకదాయక మగుననియు ఈ సభవారు నమ్ముచు ఈ దుర్మార్గులవారను నిర్మూలించుట కోరి అరికట్టుటకో నెలసిన పను ప్రయత్నించుట, సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయ కాపనసభలలోనున్న మన ప్రతినిధులందరు సంపూర్ణముగ గావించుట కి సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రతిపాదకులు: చెరుకువాడ నరసింహారావుగారు.

ఆమోదకులు: డి. కృష్ణరావుగారు.

(5) ఆదవులలోని పచ్చిక అధికముగా గల ప్రదేశముల పచ్చికబయళ్లను గోవులకొరకు ఎట్టినిరోధము లేకుండా ఉపయోగించుకొన నీయవలసినదని శ్రభుత్వమువారి నీ సభవారు గోరుచున్నారు.

ప్రతిపాదకులు: కి. శివస్వామిగారు.

ఆమోదకులు: జి. వి. పున్నయ్యకాశ్యపగారు.

(6) ఆంధ్రదేశములోని పురపాలక సంఘములవారందరకు తమ పట్టణములయందు గోవులను బహిష్కరింపవలెనని ఈ సభవారు పురపాలక సంఘములను హెచ్చరించుచు, అన్ని పురపాలక సంఘములకును ఈ తీర్మానము నందజేయవలెనని అధ్యక్షు నీ సభవారు గోరుచున్నారు.

ప్రతిపాదకులు: జి. వి. పున్నయ్యకాశ్యపగారు.

ఆమోదకులు: కి. శివస్వామిగారు.

పిమ్మట అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ యుగి నెను.

చీనా ప్రభుత్వము

ఉప్పవన్ను నిబంధన

విదేశ ప్రభుత్వముల యాతేషణ

లండన్, నవం 20:—ఇటీవల క్రొత్తగా ఏర్పరిచిన ఉప్పుపన్ను నిబంధనలను ఆతేషించుచు ఉప్పుపన్ను పరిపాలనము బాగులేదని ప్రాంసు, బ్రిటన్, జపాను కలిసి తమ ఆతేషణను చీనా ప్రభుత్వమునకు దలిపిరి.

ఆంధ్రసభలు

శ్రీమద్భారతము

ఆంధ్ర సభలయొక్క ముఖ్య ప్రయోజనము, కేవలతీర్థానముల గావించుట మాత్రమే గాదు. ఆంధ్రు లేక ప్రదేశమున గూడి ఆంధ్రత్వసిద్ధి గాంచుటయే ముఖ్యప్రయోజనము. ఉత్తరసర్పాదులు దత్తమండలము లనుకృతిమధేదములను విడనాడి ఆంధ్రులందఱును ఏకభాషాబంధము గలవారని గ్రహించుటకు ఆంధ్రసభలు తోడ్పడుచో, ఆంధ్రుల కేవలేని లాభము గలుగును. భాషలబట్టి రాష్ట్రముల నేర్పరచ వలయునను సిద్ధాంతమును ఆంధ్రమహాసభయే మున్నుండుగ ప్రతిపాదించెను. ఇయ్యది ఐకమత్యమునకు భంగము కలిగించుననినవారు గలరు. సర్ బి. య్. శర్మగారు ఇట్టి తీర్మానమును భారత శాసనసభలో మొదట ప్రతిపాదించినపుడు ప్రసిద్ధ నాయకులు లేనిపోని భీతిని చూపి దీని నెదిరించిరి. కాని అట్టిభీతి నిరాధారమని పిమ్మట తేలెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగమే జాతీయతకు మూలాధారమని ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపసాగిరి. కాంగ్రెసు మహాసభ యిట్టి సూత్రము నంగీకరించి కాంగ్రెసు రాష్ట్రములను భాషాప్రయుక్తముగ నిర్మించెను. సర్వపక్షసమావేశము భాషాప్రయుక్త విభాగమును స్వరాజ్యవిధానమునందు పొందుపరచెను. ఆంధ్రసభలు దేశమునందు భావపరివర్తనము గలిగించి జాతీయతకు నిజమగు పునాదులను సూచించె ననుటకు సందియములేదు.

ఆంధ్రుల కింకను ప్రత్యేకరాష్ట్రము లభింపకున్నను, విశ్వవిద్యాలయ మింకను సౌభవమగు స్థితిలోకి రాకబోయినను, ఆంధ్రమహాసభలు దేశభావినిగా మెట్టులుండవలయునో చూపగలిగినందులకు, ఆంధ్రులు గర్వపడవచ్చును. ప్రతిసంవత్సరమునను జరుగుసభలు ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వమును బలపరచుటకు తోడ్పడుచున్నవి. ఆంధ్రాభ్యుదయమును ముఖ్యముగ నెంచి పాటుబడుచో, ఆంధ్రులలో జనించిన ఖేదభావము లంతరించి, ఐకమత్యము తప్పక సిద్ధింపగలదు. వివిధసభలు వేర్వేరు ప్రయోజనముల నిమిత్తము జరిగినను, అన్నియు ఆంధ్రుల యభివృద్ధినే ఆశించుచున్నవి. వివిధ సంఘసముల మధ్య అడ్డగోడ వెట్టుటకు ఏలుతేదు. సరిహద్దుల నేర్పరచ ఏలు తేదు. ఒకసభ కింకొకసభతో సన్నిహితసంబంధము గలదు. రాజకీయవ్యవహారములలో, ఆంధ్రులు తమ ఆదర్శమును విడనాడకుండ, వివిధపక్షములమధ్య ఐకమత్య మేర్పడుటకు తోడ్పడుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాయము, ఆంధ్రదేశము నావరించుచున్నదని, డాక్టరు బిసెంటుగారు నిన్నటి న్యూ ఇండియాపత్రికలో వ్రాసిరి.

దానిని విడువకుండ, సర్వపక్షసమావేశ తీర్మానముల నామోదించుటలో ఆంధ్రదేశము దూరదృష్టి జాపెనని బిసెంటుగారు ప్రశంసించిరి.

కాంగ్రెసు క్రీడును మార్చవలసిన యవసరము కనుపింపదు. కాంగ్రెసు ఆశయము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము బడయగోరువారు దేశమున పలువురు గలరు. అట్టివారిలో ప్రసిద్ధనాయకులును గలరు. అట్టివారిని కాంగ్రెసు నుండి తరిమివైచుట న్యాయమా? కాంగ్రెసుమహాసభ ఎల్లరకును స్వాగత మొసగుచున్నది. భారతీయు లెల్లరను సభ్యుల గండని గోరుచున్నది. తీర్మానములు ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండును. కాంగ్రెసు పద్ధతులు తరుచుగ మార్పు జెందుచుండును. కాని, కాంగ్రెసుమహాసభ ఎవరిని బహిష్కరింపదు. అందుచే హిందూదేశాభిప్రాయము నిది ప్రతిఫలింప జేయుచున్నదని, చెప్పట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఏపక్షమువా రయినను కాంగ్రెసు సభలో పాల్గొననిచో, ఆలోపము వారిదే యగును గాని, కాంగ్రెసుది కాజాలదు. కాంగ్రెసు కుండు వైశాల్యమును తగ్గించి, దానిని పాక్షికసంస్థగ నొనర్చుట పాడిగాదు. కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ యిట్టి ప్రయత్నము గావించకుండ నుండునని నమ్మెదము. కాంగ్రెసు క్రీడు శాంతపద్ధతులనే అవలంబింప గోరుచున్నది. అహింసనే అవలంబింప జూచుచున్నది. ద్వారాజ్యముద్వారా స్వరాజ్యము బడయుట సాధ్యముగాని, వాంఛనీయముగాని గాజాలదు. హిందూదేశము అహింసాపద్ధతులద్వారా స్వరాజ్యము బడయ ఏలుగలదని, బద్ధోలీ చరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

ఆకారణముచే, కాంగ్రెసు క్రీడునందు గల శాంతపద్ధతు లనుమాటలను తొలగించుట ప్రమాదమగును. నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధిద్వారా ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయునెడల, స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుట నిశ్చయము. నిరాశాపూరితవాక్యములవలన ప్రయోజన ముండదు. ఆంధ్రులు కార్యదీక్ష బూనుటకు సంసిద్ధత చూప నవసరముగలదు. సంద్యా లలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయు, ఆంధ్రమహాసభయు ఆంధ్రులకార్యోత్సాహమును పెంపు జేయుటకు తోడ్పడునేని, ప్రసిద్ధిగాంచగలవు. దత్తమండల సమావేశము ప్రత్యేకముగ జరిగి, అక్కడి ప్రజల కష్టములను వెల్లడిచేసెను. ఈసమావేశము ఆంధ్రసభల కుపాంగముగ జరిగెను గాని, పోటీగ జరుగలేదు. గోరక్షణమహాసభ గోరక్షణవ్యవస్థను నిరూపించెను. సంగీత మహాసభ ఆంధ్రదేశమున సంగీతాభివృద్ధి సాధనములను సూచించెను ఆంధ్రులు జాతీయ భావప్రపూరితులు. వారు, హైందవాభ్యుదయమును ప్రధానముగ వాంఛించుచున్నారు. అందు కడ్డుపడుకొని, స్వీయాభివృద్ధి కొనసాగవలె నని కోరుటలేదు. మిగిలిన ప్రదేశములవారివలె, ఆంధ్రదేశీయులును రాజకీయాభివృద్ధి ముఖ్యమని గమనించుట వింతగాదు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభింపనిది, ఇతర దిక్కుల ముందుకుబోవుటకు సాధ్యపడదని గ్రహించుటచే, స్వరాజ్యసంపాదనకై ఆంధ్రులు గూడ తమశక్తిని భారబోయ నిశ్చయించిరి. వారి సంకల్ప మిడేటుటకు పరమేశ్వరుడు తోడ్పడుగాక!

మరణకారణము

లాలా లజపతి రాయ గారి మరణమునకు వారికి తగిలిన దెబ్బలే కారణమను సభిప్రాయము సర్వత్ర వ్యాపించియున్నది. తమకు గుండెపై దెబ్బలు తగిలెనని లజపతిరాయగారు వెనుక దెలిపియుండిరి. అప్పటినుండియు వారికి జ్వరముదగులుట సంభవించెను. లజపతిరాయగారికి చికిత్స నొసగుచుండిన డాక్టరు ధర్మవీరు, డాక్టరు గోపీచంద్రగార్లు లాటీదెబ్బలే మరణహేతు వయ్యెనని ప్రకటించిరి. దెబ్బలు తగులకముందు లజపతిరాయగారికి నిరసపట్టకపోవుట తప్ప వేరు జబ్బు లేదనియు, వారి ఆరోగ్య మిటీవల చాల అభివృద్ధి గాంచె ననియు, దెబ్బలములముననే మరణము త్వరితముగ సంభవించెననియు, ధర్మవీరుగారు ప్రకటించిరి. డాక్టరు గోపీచంద్రగారును ఇట్టి యభిప్రాయమునే వెల్లడిచేసిరి. అక్టోబరు ముప్పదవ తేదిన దెబ్బలుతగిలినపుడే, లాలా లజపతిరాయ గారు చనిపోయిండుట వింతయని గోపీచంద్రగారి తలంపు. ఉత్సాహపూరితులగు లజపతిరాయగారు తమకు తగిలిన దెబ్బలు ప్రమాదకరము గావని భావించిరిగాని అవి చాల తీవ్రములయినవే యని డాక్టరు గోపీచంద్రగారు తలంచుచున్నారు. ఈ సంగతి బాహ్యప్రపంచమునకు దెలియ కుండుట శోచనీయము. లాటీదెబ్బలు తగిలియుండనిచో, లజపతిరాయగారు ఇంకను చాల సంవత్సరముల వరకు జీవించి యుండెడి వారనియు, దెబ్బలే వారి హృదయ మాగి పోవుటకు ముఖ్య హేతు వయ్యెననియు, డాక్టరు గోపీచంద్రగారు గావించిన ప్రకటన ఎట్టి భారతీయు నయినను శోకాంబుధిని ముంచకమానదు. పంజాబు పరిపాలనము ఎంత లోభభూయిష్టమో, జలియన్ వాలాబాగ్ సంఘటనసమయమున వెల్లడి యయ్యెను. బాహ్యప్రపంచము నిది దిగ్భ్రమ జెందజేసెను. సైమను కమిషను రాకసందర్భమున మరియొక మారి విషయము వెల్లడియయ్యెను. మాళవ్యాగారు సూచించినటుల, సుప్రసిద్ధ నాయకులను కారాగృహముల పాల్గొని, లజపతిరాయ బోలు పావనచరితుని లాటీదెబ్బల పాల్గొనిన పరిపాలన విధాన మింకను నిలిచియుండుటకన్న అవమానము వేరేముండును? ఇట్టి అవమానమునుండి వెలువడి స్వరాజ్యమును త్వరలో బడయుటయే, భారతీయుల అవసర కర్తవ్యము. లజపతిరాయగారి వీరమరణము, ఇట్టి నిశ్చయమును భారతీయ హృదయములలో బలపరచునేని, భారతీయులు ధన్యులయ్యెదరు. లజపతిరాయగారు తమ ప్రాణము నర్పించి, స్వరాజ్య సాధనమునకు బుర్రాదులవైచిరి. ఈ పుర్రాదుల నాధారము చేసి స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు గడంగుట, హిందూదేశపు విధి యగుచున్నది. లజపతిరాయగారి ధైర్య సైర్యములను, వారి అపార త్యాగములను, ప్రాణార్పణసంసిద్ధతను, దేశము మరవజాలదు. ఇట్టి జ్ఞాపకమే, భారతీయులను స్వరాజ్యసంపాదనపట్ల గాఢోత్సాహపరుల గావించు నని నమ్మెదము.

రోడ్ల అభివృద్ధిసంఘము

రోడ్ల అభివృద్ధిని గురించి విచారించుట కేర్పడిన సంఘపు రిపోర్టును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిరి. జయకరుగారు ఈసంఘమున కధ్యక్షులు. రైల్వే వ్యాపించినపిదప, రోడ్లపట్ల శ్రద్ధ తగ్గినది. కాని మోటారుబండ్ల సంఖ్య నానాటికి వృద్ధి యగుచుండుటచే, వీనివంకకు ప్రభుత్వవృష్టి మరలవలసి వచ్చుచున్నది. రోడ్ల అభివృద్ధిసంఘమువారు ఉపయోగకరమగు సూచనల గావించిరి. రోడ్ల అభివృద్ధికి బాధ్యతనంతను రాష్ట్రప్రభుత్వములును, స్థానికసంఘములును మాత్రమే వహించజాలవనియు, కేంద్రప్రభుత్వమువారు కొంతవ్యయమును భరింపవలయు ననియు, విచారణసంఘమువారు కోరుచున్నారు. మోటారు శకటములవలన గలిగిన రాపిడిమూలమున, వీనిపై కొంతపన్నును విధింపవలయు నని, వీరి తలంపు. మోటారు స్పీరిటుపై ఎచ్చుపన్నును విధింపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇటుల చేకూరిన రాబడిని రోడ్ల అభివృద్ధికి మాత్రమే యుపయోగింపవలయు ననియు, దీనిని భారత శాసనసభవారి యంగీకారము నెమిత్తము ప్రత్యేకముగ దేవలయుననియు, సూచింపబడినది. గ్రాంటును ఎటుల ఖర్చుపెట్టవలయునో శాసనసభవారు నిర్ణయింపవలయును. ఇందుకై స్థాయిసంఘము నొకదానిని ప్రత్యేకముగ నియమింపవలయును. సెంట్రలు రోడ్లు బోర్డును ఏర్పరుప నవసరము లేదని విచారణసంఘమువారు భావించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు ప్రత్యేకముగ రోడ్లశాఖ నేర్పరుపవలయునని గూడ వీరు సిఫార్సుజేయలేదు. రోడ్లపై టోలు పన్నులను రద్దుజేయవలయు నని విచారణసంఘమువారు చేసిన సిఫార్సు చాలముఖ్యమయినది. ఇదిచాల అవసరము. ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమువారి నభినందించుచున్నను, వీరిసూచనల నెంతవర కామోదించెదరో తెలుపలేదు. విచారణసంఘమువారి సిఫార్సులు రోడ్ల అభివృద్ధికి తోడ్పడునని తలంపవచ్చును.

అభిలభారత ఓరియంటల్ సమావేశము

అయిదవ ఓరియంటల్ సమావేశము లాహోరులో నిన్నటిదినము సమావేశమయ్యెను. పంజాబు గవర్నరుగా రీ సమావేశమును ప్రారంభించుచు పాంచాళ దేశము ప్రాచీన హైందవ చరిత్రయందెట్టి యున్నతస్థాన మాక్రమించెనో దెలిపిరి. పాంచాళభూమి పూర్వకాలమునందును ఇప్పుడును గూడ ప్రసిద్ధి గాంచి యున్నది. వేదములజన్మస్థానము పాంచాళభూమియే. భారతయుద్ధము పాంచాళమునందలి కురుక్షేత్రమున జరిగెను. తక్షశిల విశ్వవిద్యాలయము పాంచాళములోనిదే. పాణిని కిది జన్మస్థానము. హిందూదేశమునకు పాంచాళము ప్రధాన ద్వారముగ నుండెను. ఎడరో విదేశీయులు పాంచాళము ద్వారా హిందూదేశమున ప్రవేశించిరి. సిక్కుల అద్భుతచరిత్రము, పాంచాళమునందే జరిగెను. ఇక్కాలమున ఆర్యసమాజము పాంచాళమునందే తన ప్రతిభను గనుపఱచెను. పాంచాళము హైందవనాగరికమును పెంపొందించుటకై విశేషకృషినిచేసెను. పంజాబు గవర్నరుగారు దెలిపినటుల, ఇట్టి ప్రదేశమునందు

ఓరియంటల్ సమావేశమువారికి ఎంతటి సాధన సామగ్రి యయినను లభింపగలదు. పంజాబునందు పెక్కు ప్రాచీన లిఖిత సంస్కృతగ్రంథములు సంపాదించబడెను. అరబిక్ షర్హియను గ్రంథములు పెక్కులు చేకూర్చబడెను. ప్రాచీన షరిశోధనల గావించుటకు పాంచాళము అనుకూలమగుస్థానమగుటచే, ఈ సవత్సరము ప్రారంభమయిన ఓరియంటల్ సమావేశము నూతన విషయముల ననేకములను కనిపెట్టనని నమ్మెదము.

సైమను కమిషను: ఫ్రీ ప్రెస్

పిషావరులో గూడ సైమను కమిషనువారిని నల్లజెండా లేదుర్కొనెను. మరలిపొండను ధ్వంసములు మిన్నముట్టెను. ఫ్రీప్రెస్సు చేసినఅపరాధమేమియు లేకబోయినను, ఈ వార్తాసంఘపు ప్రతినిధిని సైమనుగారు విచారణ సమయమున హాజరు కాగూడదని నిషేధించిరి. ఫ్రీప్రెస్సుమానేజరు నదానందుగారు, రహస్యపుసంగతులను బయల్పరుప బోమని, వాగ్దానముజేసి, సైమను గారి భయము బాపిరి. అట్టి సందర్భములో ఫ్రీప్రెస్సు ప్రతినిధిని, ఎట్టి నిబంధన లేకుండ సైమనుగారు రానిచ్చి యుండవలసినది. కాని, కార్యదర్శియగు స్టీవర్టుగారు వరతులను విధించిరి. పత్రికాప్రతినిధులను ఎట్టి వరతు లేకుండ రానిచ్చుట, న్యాయము. కాని స్టీవర్టుగారు వరతులను గోరుటచే, నదానందుగారు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకై లేచి రావలసినదెన్న. సైమనుగారు రయినను, స్టీవర్టుగారు గావించిన అవమానమును తొలగింప నమకట్టరయిరి. ఫ్రీప్రెస్సు మానేజరుగారు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొని, సైమనుగారికి తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చి వార్తాసంఘ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడికొనినందులకు వారి నభినందించెదము.

సుధీంద్ర బోసుగారు

సుధీంద్ర బోసుగారిని భారతదేశములోనికి యథేచ్ఛగ రానియకుండుటకును, ఇక్కడ నివసించి నీయకుండుటకును దెలిపిన కారణములు మిగుల నిస్సార్థముగ నున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు దెలిపిన కారణముల గాంచిన, బోసుగారు రెన్నటికిని వచ్చుటకే వీలుగనుపించదు. ఒక సవత్సరము ఇండియాలో నివసించి బ్రిటీషు డొమినియనులలో నాల్గుసవత్సరములు నివసించిన పిమ్మట దరఖాస్తు పెట్టవలయునట. ఇండియాలో ఆరుమాసములకన్నను ఎక్కుడు కాలముండుటకు బోసుగారికి ప్రభుత్వమువారు రనుజ్ఞ నీయకబోయిరి. అట్టితరి వారు రెండుల పైవరతులను నిర్వహింపగలరు? బోసుగారు మాతృభూమియగు ఇండియాలో నివసించ నిశ్చయించిరి. అందుకై వారు అంగీకారము గోరుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వపు జవాబు అందులకు అంగీకారము నొనగుట లేదు. ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానము భారతీయ ప్రముఖుని విదేశీయునికన్న నెటుల హీనునిగ చూచుచున్నదో యూహింపవచ్చును.

ప్రసిద్ధ భారతీయప్రముఖులు

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు సర్ మాల్కం హెయిలీగారు, అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వకేషను సభలో ముచ్చటించుచు,

హిందూదేశము గాంధీ, రవీంద్రనాథు, జగదీశ చంద్రబోసుల బోలు మహాపురుషులను, ఆధ్యాత్మిక, సాహిత్య, ప్రకృతిశాస్త్రశాఖలలో జనింపజేయుట, ప్రశంసాసాత్రమని నుడివిరి. రాజకీయప్రపంచములో గూడ రాజనీతికోవిదులు జన్మించియుందురు. కాని దేశపరాధీనస్థితి ఇందుకు అడ్డుపడుచున్నది. గాంధీ, రవీంద్ర, బోసుబోలు ఉత్తమపురుషులగల దేశము, నిస్వార్థతంత్ర్యమై పరగుచున్నది. ఇట్టి దేశము స్వాతంత్ర్యము బడయుట కర్హము గాదనుట, సత్యదూరమని హెయిలీగారు గ్రహించుట యవసరము. హిందూదేశ మొత్తకాలమునకును, స్వేచ్ఛబడయరాదను వాదమును విశ్వసించుట కెటుల సాధ్యమగును?

పిషావరు సాత్యము

సైమను కమిషనువారియెదుట పిషావరులో నీయబడిన సాత్యము, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములనే వ్యక్తపరచుచున్నది. సరిహద్దురాష్ట్రమునకు సంస్కరణము లవసరము లేదని, హిందూ విజ్ఞాన తెలుపుట, ఎంత సంకుచితపు టూహయోయూహింపవచ్చును. న్యవరిపాలనము లభించునడల, సరిహద్దురాష్ట్రమున హిందువులును మహమ్మదీయులును గూడ అభివృద్ధి జెందగలరు. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను పెంచుటకు, సైమను కమిషను ఎటుల తోడ్పడుచున్నదో, గ్రహింపవచ్చును.

సంస్థానప్రజల విజ్ఞాన

సంస్థానప్రజల తరపున బట్లరు కమిటీవారికి రామచంద్రరావు ప్రభృతులు విజ్ఞాన సంపిరి. రహస్యవిచారణ జరుగుచున్నందులకు అధిక్షేపించిరి. సైమను కమిషనువారు జరుపుచున్న బహిరంగవిచారణను ప్రశంసించిరి. సైమను కమిషను వారు గూడ ప్రభుత్వసభ్యులను రహస్యముగ విచారించిన సంగతిని వీ రెరుగరేమో తెలియదు. ఈ రహస్యమును బయల్పరచినందులకే పత్రికాప్రతినిధి యొకరు శిక్షింపబడి గూడ నుండిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 18 లేడి రాత్రి సంద్యాలో సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును గావించిరి. "చిత్తూరు జిల్లాలో జరిగిన జిల్లా, రాష్ట్రీయ, అఖిల భారత బారీయ కాంగ్రెసు కమిటీలకు ఎన్నికలతగాదా విషయమై పరిష్కరింపబడుట శ్రీ ప్రకాశం కంతులుగారిని కా. నాగేశ్వరరావుగారిని కోరడమైనది.

జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు సర్దుకలరు నెం. 6 రు.

కలకత్తా దేశీయ మహాసభకు జిల్లాల నుండి వంపిన ప్రతినిధి దరఖాస్తులను, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు వచ్చిన ప్రతినిధి దరఖాస్తులకు ఎక్కుకొనుటకు డిశంబరు నెల 6 వ తారీఖున 12 గంటలకు తెజవాడలో దుర్గాలాలపయ్యు కార్య నిర్వాహకవర్గసభ జరుగజున్నది. గాన డిశంబరు నెల 5 వ తారీఖులోగా ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యస్థానమునకు వారి జిల్లాలనుండి వచ్చెడు డెలిగేట్ల దరఖాస్తులను సవిస్తరముగ పంపవలెను. డిశంబరు 5 తరువాత వచ్చెడు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

7 తంబుకెట్టిపిది, మదరాసు. } కా॥ నాగేశ్వరరావు
తేదీ 20-11-28 } కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

ఆంధ్రదేశ గోరక్షణమహాసభ నంద్యాల

శ్రీయుత ధై. మహానందయ్యగారి

అధ్యక్షసంఘాధ్యక్ష కోవనానము

మహాజనలారా! సోదరసోదరీమణులారా!!

అధ్యక్షము

ఈరోజు యీ గోరక్షణ మహాసభ సంఘాధ్యక్షుల మరియు యెన్నోరైన స్వీకరించి వుండినందుల గోరక్షణ ధర్మమును గురించి విశాలభావములు, ఆసక్తి ధర్మములు విచించగలిగియుండుడు. నేను పూర్వార్థపరాయణుడను. ఎక్కడికి పథకు వ్యాప్తి క్రమము వానినై యుండినందుకు తుమింతురుగాక.

నంద్యాల పురచరిత్ర

1. యీ నంద్యాల గ్రామము పూర్వపు చరిత్రయందు ప్రసిద్ధములు మహాస్మిత దేశమునండి కొన్ని శతాబ్దముల ముందు నందన చక్రవర్తిచే పరిపాలింపబడి పిమ్మట మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము గలదై యిటీవల 80 సంవత్సరములుగా ఆంగ్లేయుల పరిపాలన కలిగివున్నది.

2. యీ గ్రామమునకు మట్టు పంచిత్రాత్యక్తులకు ప్రదేశములో నననములు కలిగి అందుముఖ్యము శ్రీ మహానందీ ప్రేక్షకులు పురాతనమై శ్రీకామింద పురాణాంతర్గతముయిన శ్రీ లక్ష్మీ ఖండమును యీతర రాజులను విరింపబడినది. యీ నందనములకు మధ్యభాగమున వున్నందున ఈ గ్రామము నంద్యాలయని పూర్వ చరిత్రలయందు ప్రసిద్ధపడి యున్నది. ఆట్టిపుణ్య ప్రేక్షక తాక ద్వయములను యీ నంద్యాల గ్రామమునకు గోరక్షణార్థమై విముక్త శాస్త్రములు భాగ్యము నాకు కలుగజేసి నందలను గోరక్షణ అధ్యక్ష సంఘము వారికి నేను విక్రీయి కృతజ్ఞుడను.

వర్ణాటలు

3. యీ గ్రామమునకు మీకు నివాసయోగ్యమగు గృహములు భోజన సమీపములు కలవన వసతులు మేముచేసి నది సంస్కృతికరములు కాకున్నను సంఘాధిపతులై మన్నించబడయవని ఆహ్వానసంఘము వారి ప్రత్యక్షముగా నేను మీకందరికి మనఃపూర్వకమందము లిచ్చించుచున్నాను.

గోరక్షణధర్మములు

4. సభాసభలారా! యీపవిత్రమైన గోరక్షణధర్మము మనదేశమునందలి మహాజనులు చాలా ప్రయాసపడినను చాలా నష్ట వృద్ధికి రాకయన్నది హిందూధర్మ శాస్త్రములయందు గోరక్షణకన్న మత్తమయిన ధర్మమేదియను లేదు. మనచారిత్రక పురుషులు యీగోరక్షణకొరకు ప్రాధాన్యములను సమర్పించిన మహాపురుషులెందరో గలరు ప్రస్తుతకాలమున గోరక్షణ పంఘములు గోరక్షణ కాలలు నెలకొల్పి పాటుపడుచున్నాడు.

5. యీగోరక్షణ అన్ని మతములవారికిన్ని పుణ్యకారము చేయుచున్నది. వ్యవధిములు భూమి దున్ని పను ప్రవహించుములను కండించి మన విహీకమునకు సాధ్యభూతములగుచున్నది. అపుడాల కనువులకు రోగులకు దేవతాపూజలకు అప్రవధులకు సుదీర్ఘ పుణ్యయాగింపుకొనుచూ, పంచగవ్య ప్రాశనములు మహాపాతకములకు ప్రాయశ్చిత్తరూపమైనవిని ధర్మములు తెలిసి ఆట్టి సంతతికి ఆకడలకలిగినపుడు మన వాత్సల్యకృత్యముల మహాదేవ మహావ్యభాతి "మనీషా అన్యస్తేతి, మహావ్యతి" అనేయత్వత్యకమును బోధించెడి అధికహీనమైనదని చెప్పిన దోషములేదు.

కలియుగమహాత్మ్యము

6. ప్రపంచమునన్నిటి యెట్టిసమయమునందును అపుడాల అవసరమేకాని అపంతతి నానాటికి క్రియించుటకు కారణములు యెంచినకయెందుల వాటియందు నిరపజభావము చూపుట కలియుగ మహాత్మ్యము అన్నట్లు ప్రతిగ్రామమునందును అపులు మేయుటకు స్థలములు లేకుండుట, అడవులయందు మేయుటకు ప్రభుత్వమువారివల్లను వారి అనుచరులవల్లను కలగు నిర్బంధములన్ను ప్రజా ప్రతినిధులలో వారికిగల మనస్ఫూర్తిలన్ను నిరంతరపాధికారుల దురాగ్రహములన్ను కారణములు.

మనకు యెన్నికష్టములని తెలిసినను "దుర్బలస్య బలం రాజా" అనునట్లు ప్రభుత్వమువారి దృష్టిమారి అపుల సంతతిని వృద్ధిచేయవలయునని వారికితోచి ప్రతిరోజు నైవేద్యమున కాహారముగా వ్యయమయ్యె గోమాంస భక్షణమును సాధ్యమున నంతరించు మాన్యించకపోయియెడల కొలదికాలములోనే మనకు అపుడాల దొరకకపోవుటయే కాక వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చే గోసంతతి నాశనమై ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయశాఖ పుయోగములేదవును. వారిశాఖ పుయోగమునకై నావసంతతిని వృద్ధిపరచుటకు ప్రజాప్రతినిధులలో కలిసి గోసంతతిని వృద్ధిపరచుటకు ఆలోచించక తప్పదు.

గోరక్షణమహాసభాధ్యక్షుల అనియమ ధనకోశమీ యును తలచుచూ వుండిరి.

7. హిందువులకు మహాపవిత్రములై పూజనీయములైన గోవులు మహమ్మదీయులకు పవిత్రములయి, దేవయోగ్యముయిన భక్త్యులయినవి. ప్రస్తుతకాలమున పిటిశాశనము అపుటకు హిందూమహమ్మదీయులు పుభయములకలిసి వికమత్యముతో వరపుర ప్రేమానుబంధములతో మతసహనముతో వరపుర వ్యవయోజనములతోను పిటిశాశనము అపుటకు ప్రయత్నించిననీగాని యీహిందూ నిలుపుటకు సాధ్యముకాదని నాయభిప్రాయము.

8. మనదేశమున గోరక్షణకాల ముఖ్యమున తలచి యీ నంద్యాల గ్రామమున శ్రీమహానందీశ్వరస్వామి ఆలయమున ధర్మార్థముగా విడిచిన అపుటకు గోరక్షణకాల 28-6-20 వ తేది సిద్ధాంతి పం||ఆపాథ కు|| ౧౫ లు నెలకొల్పబడి అనేక సత్కురుముల సహాయంతో బాపించబడుతూ నేటికి మూడు 100 అపుట గలిగి 81-6-28 వ తేదివరకు 8 వ వారి కని నేటిక ప్రకారం 1 సంవత్సరమునకు శకువులు 7876 రోగులు 14194 దైవపూజకు 158 వరక మొత్తం 22228 యందరికి ధర్మార్థముగా పాలుపప్పులు చేస్తూరు. 8056-12-9 సంవత్సరమునకు ఖర్చుగలిగి దేవాలయమువారిచే పరిపాలింపబడుతూ వున్నది. ఇట్టి గోరక్షణకాలము మరికొన్ని ఆంధ్రదేశమున నున్నవి. అయినను యికా విరివిగా గోరక్షణ జరుగవలయును.

9. మహాశయిలారా! నేను యిరివరకు కాలమును వ్యర్థము చేసినందుకు తుమించి యిమ్ముచోసభ కధ్యక్షత వహించిన శ్రీయుతులు ముందుజర్గ పభాకార్యక్రమమును నడిచెదరుగాకయని ప్రార్థించుచు నిరవించుచున్నాను.

ఓం కాంతి క్యాన్తి క్యాన్తిః

* * * *

గోవిందదాసు
చతుర్భుజ దాసుగారు
నంద్యాలలో జరిగిన గోసంతరక్షణ సభాధ్యక్షులు.

దివాన్ బహద్దరు గోవిందదాసు
చతుర్భుజదాసుగారి అధ్యక్షకోవనానము
17-11-1928

సోదర సోదరీ మణులారా, మన ఆంధ్రదేశములో మీరు గోరక్షణార్థమై యిరవరూపిగలిగి యీమహాసభను పను మార్చగలిగినందుకుగాను నేను విముక్తులను ఆభినందిస్తున్నాను. యీసభకు అగ్రాపవాధికత్వము వహించడానికి, అనేకవిధములచేత నాకంటె యెక్కువ అర్హతగలవారు మన ఆంధ్రదేశములో గలరు నాకు తెలుసును. యీగోరక్షణమునకు నేను వారివలె అర్హుడను గాననియెన్ను నాకు దెలుసును. ఐనను యీగోరక్షణము నాకు చేసినందుకు నేను నాయాంధ్రసోదరులకు నాకృతజ్ఞతను తెలియజేసి పందనములర్పిస్తున్నాను. మీఅందరి సహాయములనన్ను ప్రేమభక్తులన్ను యీసభను జయప్రదముగా జరిగించి రాబోవు సంవత్సరములో గోరక్షణార్థము ఆంధ్రదేశములో మనము చేయవలసిన కార్యక్రమములను పునాది యీసభలోనే జేయడానికి నాకైతివంచనలేకుండా ప్రయత్నిస్తాను.

నేదశాస్త్రములను ప్రమాదములుగా గ్రహించి ప్రతిరోజును తిక్కక సంధ్యావందనముచేసి గాయత్రీపునశ్చరణ చేయడం హిందువులకు యెట్టి విహితధర్మములో గోరక్షణచేయడముకాదా హిందువులకు అట్టిధర్మము. హిందువులకు గల ఉత్తరధర్మములలో నోకటియైన యీగోసంతరక్షణ యీరోజులలో కొంచెము పెనుకబడినదని చెప్పడానికి నాకు చాలావిచారముగా నున్నది. హిందువులమని చెప్పుకునే మనలో కొందరు గోవులను విక్రయించి కసాబావాని కత్తిపాలుచేస్తున్నారు. ఇంతకంటె మరేవిధమైన మన విషయములేదు. ఇట్టిలోపమునకు కారణములు గలవు. వాటిలో మొదటిది, తనమతమును తాను పరిగా తెలుసుకొనకపోవడమే. రెండవది దారిద్ర్యము. మూడవది యేమనగా, పూర్వకాలమున మనదేశములో ప్రతిగ్రామమునకున్న శివారులో గోధూమి అని పశువులు మేయడంకోసరముగాను కొంతభూమివుండేది. అది అంతా యిప్పుడు నశించినది కాబట్టి గోవులను మేపుకునే సమర్థతలేక చాలామంది గోవులను అమ్ముతున్నారు. వీటిలో కొన్ని కటికవానివద్దకుపోతున్నాయి. యిట్టికార్యములు యికా కొన్నిగలవు. యేమైన నూగాని, మనము మన యావచ్చుకొని వినియోగించి దేశములో గోసంతరక్షణచేయడా చేసే ప్రయత్నము గావించవలెను.

పూర్వకాలములో ఒకగృహమునియొక్క ఆస్తిని తెక్కించేటప్పుడు వారికి యిన్నిసొమ్ములు గలవని చెప్పేవాడుకవుండేది. సొమ్ములగా పశువులు. దీనినిబట్టి చూస్తే మనదేశములకు గోవు యెంతవిలువైన జంతువో, యెంతవిలువైన ప్రాణియో తెలుసుకొనగలము. మన ఆంధ్రవాఙ్మయములో వశువులకు బదులుగా సొమ్ములు అని అనేకచోట్ల ప్రయోగములన్న సంగతి మీకు తెలిసినదే.

మనదేశములో అధికసంఖ్యాకముల వ్యవసాయము యీ ఖ్యమైనప్పటి గోవులపరంతర పరిగాలేనియెడల వ్యవసాయము పాగడనేసంగతి నేను వేరేచెప్పవసరములేదు. మనదేశములోని ముప్పైకోట్లమందిన్ని పరిగా కడుపారా అన్నము లినవలెనంటే మనకు గోరక్షణ మేము ఖ్యకర్తవ్యము. పాలు పెరుగులతో పూర్వకాలము మునిగియున్న మన హిందూదేశము యీరోజున యెట్టిదర్శక ననుభవిస్తుండంటే అనేకమంది బీదవారు వారి పిల్లలకు పాలులేక పొబట్టి గంజనికాని, సీళ్లలోకలిపిన గోధూమివేడిగాని, ఆహారముగా యిస్తున్నారు. యిట్టిప్రేలు అనేకమంది పెద్దవారై జీవించడమయి దుర్బలముగా నున్నది. అధనా జీవించినవారై అస్తిపంజరములై నిర్జీవతలమై యున్నారు. బాల్యములో బలమునకు తగినపునాదిలేకపోతే పెద్దవారైన తర్వాత బలాధ్యులు కావడమున్ను, దీర్ఘాయుష్యములకు కావడమున్ను చాలా కష్టసాధ్యములో పాలు, పెరుగు, వెన్న, మిగడ, నెయ్యి మొదలుగాగల పదార్థములలో బాలరక్షకగాక పెద్దవారికిగూడ అత్యవశ్యకమై యున్నవి. మనదేశములో మనము గోవులను పరిగా పంక్షించుకున్నామంటే, మనలో చాలామంది మాంసాహారమును విపరీతమైన పశుపూర్వ దార్శమనకులన్ను చేధావులున్ను కాగలరు. సంవిధసప్యములన్ను జన్మస్థానమై అన్నిరకముల వడ్డకు పండిస్తూవున్న మన హిందూదేశములో కాకాహారము సాధ్యముకాకపోతే, ప్రపంచములో యేజాతి వాడున్న ప్రత్యేక కాకాహారముగానండిలేదు. యీరోజులలో విరోధాఖండములోనున్న ఆమెరికాఖండములోనున్ను పేరుపొందిన కొందరు ఘనవైద్యులు కాకాహారమే శ్రేష్టమైనదనిన్ని మాంసాహారము వర్జమనిన్ని చెప్పుతున్నారు. యీ విషయమై మనపూర్వము అనేకయుగముల క్రిందటనే వక్కాణించియున్నారు. మనపశువులను మనపంటలను మనము పరిగా కాపాడుకొన్నామంటే మన దేశములోని ముప్పైకోట్ల ప్రజలక్షాక ప్రపంచములో అనేక యిరవరూపిగలిగిన మన ఆహారమును సరఫరాచేయగలము. యిట్టి దుస్థితిలోనే మనదేశమునందలి యిరవరక్షణలకు ఆహారపదార్థములను యిరవరవులను ఎగురుతి చేస్తున్నాము. మనము యింకా అభివృద్ధిలోకివచ్చి మనపాడివంటలను బాగుపరచుకున్నట్లైతే, మన దరిద్రమునేగాక యిరవరక్షణల దరిద్రమునకూడ బాపగలము. ఇప్పుడు మనకుగల దుస్థితియెట్లావున్నదంటే, మనము దరిద్రులమై యున్నాము, మనపశువులను నావ పాడివంటలను యిరవరక్షణలకు పంపించవలసినవారమై యున్నాము. యీదుస్థితి నివృత్తిచేయవలెనంటే మనము మాటలతోకృత్రిమేదక, కామధేవుయొక్క పర్యూహమైన మన గోమాతను కాపాడుకొనవలెను.

గవర్న మెంటుయొక్క నిబంధనల మనదేశములు అనేకులు వారి పశువులను అడవులలో మేపుకొనుటకు పిలుకాకుండావుండి. దీనినిగురించి మనము తగిన ప్రయత్నములచేసి గోవులు మేయడానికి తగినంత గోధూమిని సంపాదించవలసివుంది. మనలో అనేకులు యీరోజుపరికి ఉదయముననే నిద్రనుంచి లేచి, గోమాతకు సమస్కారముచేయనిదే మరియేవని చేయనివాడుగలరు. మన గోధక్తి నిజమైనదైవుంటే మనము మనకేపులను భారపోసి, వప్యములను కష్టములను గమనించక గోప్రాణిని కాపాడవలసివుంది.

బండికిట్టిన ఎడ్లను మల్లుకర్రతో గుజరాతు చేశామని పొడిచి నడిపిస్తూన్నావని గాంధీ వచాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. యిట్టి చెడ్డవాడుక మనదొర్నాగ్యముల మన ఆంధ్రదేశములో కూడా వుంది. యీవని గోవులకు కీర్తునైనవాడు చేయవలసి నది. కాని యీబండితోలేవాళ్లు అశేతుల మనహిందూసోదరులే అయ్యున్నారు. కనామనానిగోవులను అమ్మేవాని అనే కమంది మనహిందువులే అయ్యున్నారు. యితరదేశాలకు గాం సాహారమునకుగాను విక్రయించే గోవులలో చాలాభాగము మన హిందూసోదరుల యిండ్లలోని జే కొంచెము యెక్కువ ధర వస్తూవున్నదని మనము మన గోమాత ను విక్రయించడముకంటే మనము చేయకలిగిన అక్రమము యిం కొకటిలేదు.

యిగ్గాండు దేశములో వ్యవసాయమునకున్నా భారములు మోపుచున్నట్టి ఉపయోగపడేజంతువు గుట్టును. ఆ దేశ ములో యెవరైనా గుట్టును బలాత్కారముగా చంపినట్లైతే వానికి అక్కడి గవర్నమెంటు కొన్ని వందలరూపాయలను అవ రాధమును విధిస్తున్నారు. మనదేశములో మనకు అన్ని జంతువు లకంటెను యెక్కువ ఉపయోగమైన జంతువు గోవు. యి క్కడ యీ జంతువును కనామనాడు చంపితే, యెవరు చంపి తా, దిక్కుదివాగము లేదు. కత్తులకొద్ది అవులను యితర దేశము లకు ఆహారము కోసము పంపిస్తూవుంటే అవేగేనా రెవరు న్నారు?

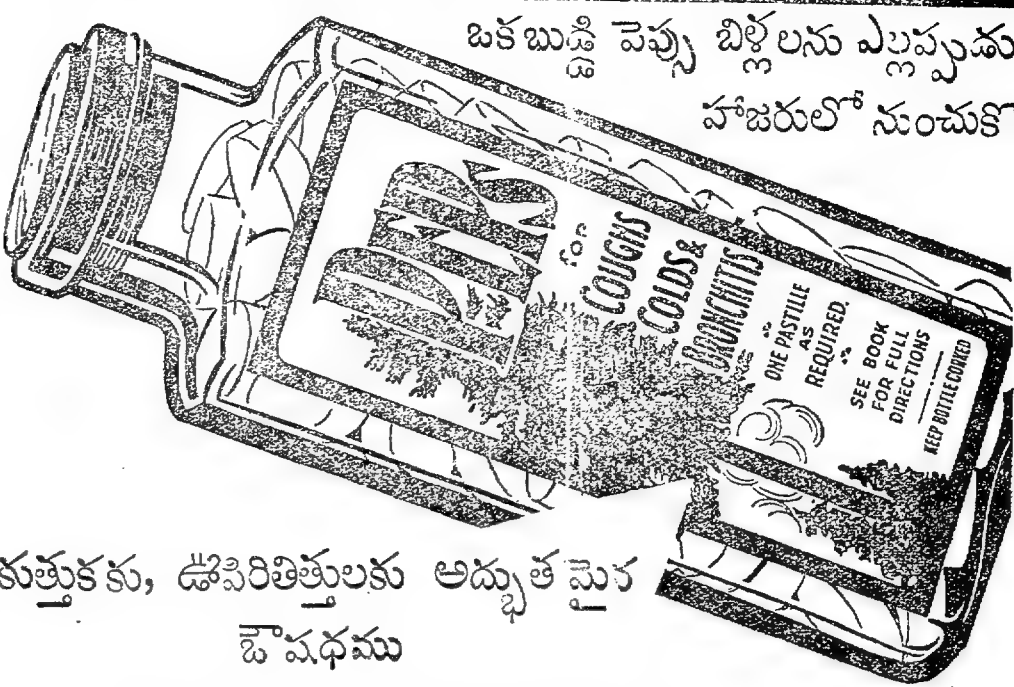
యీ కష్టములన్నిటిని మనము చేతులు జోడించుకొని చూస్తూకొన్నవలసినదేదా? లేక దీని కేమేనా విమోచనము కలదా? మనము యీ కుంభకర్ణ నిద్రలోనుంచి మేలుకుంటే మార్గముగలదు.

యిప్పుడు అనేక గ్రామములలో, ముఖ్యముగా ఉత్తర హిందూస్థానములో, యీగోవధ విషయమే హిందువులకున్న మహిమపూరితమును కలహములు, జగగతూ వున్నవి. ఈవిష యమే మనము మన మహమ్మదీయసోదరులతో దెబ్బలాడి ప్ర యోజనము లేదు. హిందూమతము, మహమ్మదీయ మతము, క్రైస్తవమతము వారి ముఖ్యమైన యితరమతము అన్నియునూ గూడా అహింస పరమధర్మముని ఘోషిస్తూ వున్నాయి. కాని కొన్ని దురభిప్రాయములు ఈ యిగ్గములో వ్యాపించియుండి యిట్టి కొందరు మహమ్మదీయులను, కొందరు క్రైస్తవులను - యింటేల కొందరు హిందూ సోదరులను గోవులను విధిస్తున్నా రు. ఇందులో కొందరు వారు వ్యతిరేకముగా గోవులను చంపక పోయినా, ఆ గోమాంసమును తింటున్నారు.

యీ దేశములో బట్టి, ఇక్కడనే బట్టి అయిపోయే మన మందరమున్ను, వేరు వేరు మతములవార మైనప్పటికీ, భారతభూమియొక్క పుత్రులము గాబట్టి సోదరులము హిందు వులమైన మనము మన ప్రేమలన్ని నే, యితర మతస్థులైన మన జీవితసోదరులను యీగోవధ విషయములో మన ప్రక్క త్తరిప్పకపోవలసి యున్నది. వ్యవసాయము, పాడిపంటలు యివి అన్ని మతస్థులకున్న ముఖ్యముగా కావలసియున్న విషయములే. జీవనాధారమునకు మన కందరకున్న యివి అవసరములే. మన పశ్చిమ ప్రదేశల యితరులను మనవారెనిగా చేసుకోవడము, హిందువులమైన మన కర్తవ్యము. గాంధీజీవచాత్ముడు జోధపేస్ అహింసాతత్వమే మనరీతిముగా చేసికొని, మన మహ మ్మదీయ క్రైస్తవసోదరులయెడల యేవిధమైన ద్వేషమును పూనక, వారెయెడల పరిపూర్ణ ప్రేమగలిగి, చేతులు జోడించి సోదరులారా, మన దేశములో గోవధను మాన్పించి దేశమును వృద్ధి చేసేదానికి మాకు పరిపూర్ణ చోయము చేయండి, వ్యవ సాయమునకు, అనగా ప్రజల జీవితమునకు, ముఖ్యసాధకములైన గోవులను కాపాడవలసిన బాధ్యత, బాతి మత భేదములు లేకుండా ప్రతి భారతపుత్రునూన్నా వహించవలసిన భారమే యున్నది. యిట్టి బాధ్యతను పరిపూర్ణముగా గ్రహించి మనము కార్యసాధనకు పూసినట్లైతే భారతభూమియొక్క, అనగా మన అందరియొక్క యూ, డిప్రము నశించును అని నచ్చచెప్పడము ప్రతి హిందువు నియొక్క యాధర్మము.

యింటిగలచి రచ్చ గొంతునని మనశాస్త్రము. కాబట్టి యింతదూరము మనదేశములోని గోవులను రక్షించడము విష యమే చెప్పియున్నాను. యీపనిని మన దేశములో నెరవేర్చి కట్టుకొనే అటువంటి ప్రపంచములోని అన్ని దేశములోనూ వున్న గోవులను రక్షించేవిధము మనకు ముఖసాధ్యము కాగలదు.

ప్రపంచోద్ధారణకై, ప్రపంచశాంతికై యెప్పటికైనను మన హిందూదేశము వార్షికంగా కావలసియున్నది. విశ్వమానవ భ్రాతృత్వమును హిందూదేశ కేళముతో పూరిస్తే నేగాని యీ ప్రపంచముంతా ప్రతిద్యులు కానేరవు. పర్యవసనస్మృతమును, పర్యపాపనాశనమును, ఉత్కృష్ట త్యాగశీలమును అయినది మన హిందూమతము. ఇట్టిమతములో పుట్టిపెరిగిన మనము మన మతమువల్ల ప్రపంచములోని యితర దేశములవారి దరిద్రస్థి త్రిగూడా మూలముత్రము గోవంతరముమే. దేశోద్ధారణకు సం భుజమునకు, సంఘ ఆశోగ్యమునకు యింటేల అన్ని విధముల మనము అభివృద్ధి పొందడానికి గోసంరక్షణము చాలముఖ్యము.

కుత్తుకకు, ఊపిరితిత్తులకు అద్భుత మైన ఔషధము

కావమును లోనికిపీల్చిన రొమ్ముకు బలమును గలిగించునట్టి కొన్ని ఔషధములు వాడెరంగ కాగితమునందు చతురతో చక్కగా మూతబడుటవలననే ఆకాశమైన సకలము ప్రతి పెత్తు బిళ్ల యం దును కేంద్రీకరించియున్నది. ఒక పెత్తు బిళ్లను నోటియందు వేసుకొని, అది కరిగినప్పుడు, ఉపశమన మునుగలిగించునట్టియు, క్రిమిబుధధ్వంసముచేయునట్టియు పాక్షగలుగుచున్నది. ప్రపంచమునా నిపావ విలుగానుండు నున్న ఔషధము ఊపిరితిత్తులలో ప్రవేశించ విలు తనట్టి ఫలమునందు సదరు పాగలు సేవగా పిల్చుట కట్టి పెత్తు బిళ్లలు గల బుట్టు ప్రతివో చాధనుగలిగించి, కిరణితనవే నెకు దగ్గును కురుపుటకు, ఉక్కిరి విక్కిరిచేయునట్టి కఫమును టను బుట్టి 1కి ర్చు తెగగొట్టుటకును, కుత్తుకకు ఉపశమనమును గలిగించుటకును, గాలిపోవునట్టి ద్వారములందగల వాపును 1.0-0 వంతున గెడి లేక మంటను పారదోలుటకును ఈ అద్భుతమైన బిళ్లలను వైద్యులు నిర్ణయించుచున్నాడు. దగ్గు, జలు దులు, ఔషధ దుకా బు, శీతలము, గొంతు గానట, గొంతుకాళ్లములందు గలగు వ్యాధులు, రొమ్ముపడితముచే గలగు ఉబ్బనము, చాచాదులచే విక్ర ముక్కులో కీళ్ళుకాదులు, రొమ్ముపడితము, మనలివాడి, పసిపిల్లలకు రొమ్మువంతుగలగు వ్యాధులు యిందజుచున్నది, మొదలగువాటికి పెత్తు బిళ్లలను పుచ్చుకొనడు. నేడే ఒక బుట్టి పెత్తు బిళ్లలనుకొనడు. పెత్తు బిళ్లల నోటితో కరగినప్పుడు గుణవిద్యుతు.

పెప్స్ PEPs

దేశములో కొన్ని గోరక్షణ కాలలు గలవు. కాని యిది చాలవు. యీవిషయములో మన ఆంధ్రదేశమున ప్రముఖులు మోతే గంగకాళి జహించాడుగారు మొదలైన సోదరులు మం చి కృషిచేస్తున్నారు. ఇదేవిధముగా ఆంధ్రదేశములో ప్రతిజిల్లాలోనున్న, ప్రతి తాలూకాలో నున్న - రామరామ ప్రతి గ్రామములో నున్న - మనము గోరక్షణకార్యమే తగిన కృషి చేసి గోమాతకున్న భారతభూమికిన్ని మనము తీర్చవలసిన యు గము తీరుతున్నా గాక అని వాప్రాధ్య. ఇందు భారతకల్యాణమునకున్న జగత్కల్యాణమునకున్న మూలముత్రము. యీ మూలముత్రము బట్టి మనము అభివృద్ధికి వచ్చి ప్రపంచోద్ధారణ చేయుటకు పరమేశ్వరుడు తగిన పట్టుదలనున్న కీర్తిని ప్రసాదించు గాక.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

రంగూను మునిసిపాలిటీవారి స్వాగతము
రంగూను, నవంబరు 19:-అరకోట స్థానములో ఇన్స్ పెక్షన్ ప్రభుదండవలు నేటిదినము ఉదయం కలకత్తానుండి రంగూ ను వచ్చినారు. సగరమంతయు తోరణములతోడను పతాకముల తోడను అలంకరింపబడెను. ఉదయం 8 గంటలకు ఇన్స్ పెక్షన్ భు దండవలు, వారిసహచరులు, ఆంధ్రదేశ వ్యాప్త వస్తుశ్రేణి, గా. తమ పాముపతి పిచ్చింది రంగూను రేవునందు నిలిగి. ౪8 గౌరవార్థమే 81 ఫీసరి గుండ్లు ప్రసరించెను. ఉన్నతోద్యోగుల య సగరమునందలి ఇతర ప్రముఖులు రేవునద్ద రాజప్రతినిధిగా రికి స్వాగత మొసగిరి.
మిట్టూ ప్రత్యేకముగా అచర్యులైన పండితిక ప్రభువు గారు వెళ్లిరి. అచ్చట రంగూను కార్యచేదనుపథ్యుల పక్షమున కార్యచేదను అగ్యుతుడు ఓకలింగారు స్వాగతపత్రమును సమర్పించిరి. రాజప్రతినిధిగారి ఉచితవిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.
మధ్యాహ్నము ప్రభుభోజనమున బర్మా భారతీయక సంఘమువారు స్వాగతపత్రమును సమర్పించిరి. బర్మా కాసనని భూలో వర్తకకంఠపు ప్రతినిధియగు భానుబాదుకు చాచుగా రు స్వాగతపత్రమును చదివి సందర్శించిరి.
రాజధాన్యకు రామనాధరెడ్డిగారు ఇచ్చిన వెండి పేటి కయందు స్వాగతపత్రము యిందబడెను. (అ. ప్ర.)

నో టీ సు
పార్వతీపురం డి|| ము|| కోర్టు
ఫయలు O. S. 657/1926 E. P. 465/28.
వాది:-కోడండస్వామి
ప్రతివాది:-కొప్పర చినకూర్మనాయుడు
విభాగకట్టుజిల్లా పార్వతీపురం సబు డి|| యలగూరి సంగం కల్లు జమీందారీకోస పలన గ్రామంలో కుంభిమాను పాళం మిట్టు య రి లు కల్లం య రి లు గల ప్రతివాది తా|| జి రాయితీ భూములు సహార్లు పాటలు 400 లకు యాకోర్టు వారివలన 10-12-1928 లేడిలి వేలం వేయించబడెను గనక. యిందుమూలంగా ప్రకటన చేయవలసినది.
(Sd) ఎం. గున్నయ్యశాస్త్రి,
నెం 5867 వాదితపుర వకీలు.

మదనపల్లె డి|| ము|| కోర్టులో
O. S. 382/1928.
వాది:-దుద్యాల గుండూరావుగారు.
ప్రతివాది:-కాశం శెట్టి వెంకటనారాయణ శెట్టి
వాది గుండూరావు ప్రతివాదివైన పై దావాకు రు 838-12 0 పై కోర్టులో తెచ్చియున్నాడు. సదరు నెంబరు 28-11-28 లేడిలి వాయిదా యున్నది. ఆ దినం మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు కోర్టునందు హాజరై ప్రతివాది ఆక్షేపణమున్న ఎడల తెలుపుకోవలసినది. లేకుంటే అతని కరోక్షమును యీ వ్యాజ్యము విచారణకావలసను.
ఏ. నంజుండప్ప
వాదితపుర వకీలు.

నెహ్రూ నివేదికను బలపరుచుటకు కారణము

అధ్యక్షురాలు

లాలాజీ అసమాన ధైర్యము

స్నేహమా నివేదిత

అన్నశ్శతాపాప నివారణ

సంపూర్ణ అధినివేశ స్వాతంత్ర్యలక్ష్యములు

ఇంగ్లండు దేశము నాగరిక దేశముగ నెప్పుడక పూర్వమే భారత దేశమునందు బాలులు పదనీపై వోలు కేయి కథాన మును తోచుచున్నది. దేశమునందలి విద్యార్థులు విదేశపరిశ్రమను పడువుటకు పూర్వము తమ దేశపరిశ్రమ నెరిగి యుండవలెను. దేశమునందు కాల వివిధ కర్తవ్యములను పాటించుటకు వచ్చి దేశమునందు పదియవ శతాబ్దమునందే విప్రసిద్ధిచియుండెను. నెహ్రూ సంఘమునందు ఉత్తములును, ప్రజ్ఞాధురీణులునును భారతీయ నాయకులగుటకు. ఈవిదేశ సమగ్రమును, పర్యవంశాదులను నెప్పుడాలము. అది పదుగురుచే అంగీకృతమైన యొకటికడ అభిరుక్తు సమాజిక

అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము

ఇంగ్లండు దేశము తనంత తానే హిందూదేశమునకు సం
పూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసంగజోదని గట్టిక బిక్కిరింపుడు. భారత
దేశము సామ్రాజ్యమందొక భాగముగ నిలచియుండగలదును
రాజకొడంబడినచో ఇంగ్లండు భారతస్వాతంత్ర్యమున కంగీక
రించును. భారతాంగ దేశములకు రెండికిని వరిపూర్ణమును సమ
వాధికార ముండవలయునని నమ్ముచుంటామే నేనొకర్లును.
సర్వదేశముల వర్షపరమైతిగలిగి, అనోన్యసంబంధ సంబంధ
ములై యుండునలెననియు నమ్ముచున్నాము.. మీలో ననేకులు
“ మాకట్టిది యాశ్చర్యముగదు. మాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము
గావలయును ” అని చెప్పవచ్చును. మీకు కక్షిగలిగిన మరుక్ష
ణమే మీరద్రాసిని గైకొనట కెట్టియభ్యంతరమును లేదు. భా
రతాంగ మునంటి మహాత్తరదేశము ఇంగ్లండుదేశమునకు తొలగి
దీర్చుకాలము వరాధీనదేశమై యుండునని తొకజ్ఞానముగలవా
రెవ్వరును నమ్ముజాలరు. (పార్లమెంటు) అధినికేశ స్వాతంత్ర్య
ము భారతదేశమునకు తన పరిపాద్ధులతో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య
ము నొసంగగలదు. ప్రకటనకు గ్రేటుబ్రిటను యాధ్యప్రకటన
గావించుటకు ముందుగ తమకొసంగుకొనించి అట్లుగానికలవ
యునని కనడా, బహిషాఫ్రికా, అస్ట్రేలియా మొదలగు రాజ్య
ములవారు మాక్కిన నోరుచున్నాడు. ఇంగ్లండుదేశము ఆక
తొలగింపననుండ భారతీయులకు లాండు బార్లిమెంటులు
వ్యయనిర్ణయ సూత్రప్రదానాది వాదా న ములెన్నియో
గానించి తీర్పుతుదకు ఆకాళంగమును గలగలేనీరి.
అందుచే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్చావమునకై నేనంతగ వగ
దుటలేదు. మనము కోరుదానికంటెను ఉన్నతాయము అత్య
ముగ నోరెడి రాజకీయము మొకటి దేశమునందుండు బెల్లెవు
డును చాల మంచిదే.

విరిధి ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడినపుడు
 ప్రజల జైత్రకరిగిరి. ఉరికంబముల నిలచిరి అట్టి త్యాగము వలన
 సమస్త స్వాతంత్ర్యస్థితి కాఁజగ్గము.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును మీ చేతికొనుట దుష్టింక
వలయునేగాని కాగితములపై తీర్మానముల గావించుటతో లభి
నది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు శత్రుగము. అంతియేగాని
కుమననందు కొన్ని సకలములతో ప్రభుత్వ తీర్మానమును
గైకొనుట గాకాలదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మునకు మన
లేవలయుండు సంపూర్ణ పరిణామము - గ అ గ వ లె ను
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మిప్పుడే సిద్ధింపజాలదు. కాని సామాన్య
నివేషకయే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు చేకవవుగాని లేకలదు
అధిపతే స్వాతంత్ర్యము మనచేత ప్రపంచములతో పరిస్వర
త్రము నొసంగగలదు. అటుపిమ్మట సామ్రాజ్యమునందీ విధిసా
వుట భారతదేశమునకును, ప్రపంచమునకును క్రయోపాయము
యని మీరు తలంచినచో అట్లే గావించవచ్చును. నేడధిపతే
ప్రపరిపాలన సమర్థులందు చేతము లన్నియు తమ కీ రాక్షసుగ
దని యుద్ధోపేయమన్నది. కాని అధిపతే స్వాతంత్ర్యమునకు
కొనకలయున కొరతదని రాజ్యవిధానమును మాత్రమే భారత
యు లంగీకరింపగలదు.

నావిక, సైనికదళములు

అధినేత స్వపరిపాలన నందుల కంగీకరింపవలెనని అంగీకరింపక తప్పదు. భారతదేశ కావిక, సయినకదళములందొక యుద్ధోద్ద్యమమును భారతీయుడు లేనని మీరెందును గుర్తా! ప్రస్తుతము దేశసంరక్షణ కావ్యకములను ఫిరంగులు మున్నగు మహామరణయంత్రముల నెట్లుపయోగింపవలెనో తెలిసిన భారతీయు లెందరుగలరు! ఆకాశ విమానములను నడుపుట భారతీయుడొక్కడే లెందైన ప్రస్తుతముగలరా! యెట్టిసిరికి పాలకలే కాకంభూతులనుట నిత్యవశమే. ఇంగ్లండుదేశము నుండు మనల నసహాయమునకు బోనర్చి పిమ్మట మనము యేమ మజుటమని చాటుటయందు ప్రావీణ్యముగలది. అందుచే మీరీ శ్రమచూచి విజేదకును చట్టముగ బడసెనరా కావిక, సయినక దళములు మిషన్లనుగను. అటువలద కాలగిరిసంవత్సరములలో శి కావిక సైనిక శిక్షణమందు ముగిసియుండు, ప్రవీణులగు భారతీయుడొక్కడే తర్వాదగలరు.

(జీతము:—వివాదాస్పదము) మనకు కావలసినదంతయు కావిక సైనిక దళములు మన స్వాధీనములో నుండుటయే. అది అధినేత స్వాతంత్ర్యమునకు బడయబాటుదును. ఇక విజేత వ్యక్తిగతములపై మాత్రము మన కధికారముండవలెను. కాని ఆ విషయములో అధినేత రాజ్యములపాత శోరవల్లు వన నును సంక్రామసందర్భములందు ముందగ మనతో సంక్రమించునది సుక్రామత్రకటన గానింపరాదను మరలను శోరవచ్చును.

హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము

మరొక ముఖ్యవిషయము హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము. ఈ విషయముపై దీర్ఘమగు చర్చలు దినములకొలది జరిగెను. అక్కడ యందు హిందూమహమ్మదీయులచే నంగీకరింపబడిన మరలయు మిగిలినవాడును మరొకందరు మహమ్మదీయులచే సంపూర్ణముగ నామోదించబడలేదు. కాక యధికారముందు తక్షణము దేశము నొకత్రమపై అల్పసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులకు వారు కోరిన దంతయు నిచ్చియుండెడి దానను. దేశమునందు హిందువులకంటె అల్పసంఖ్యాకులైయున్న మహమ్మదీయులు స్వకలి పాలన వచ్చునో హిందువులచే తాము అంగీకరింపబడెదమును అవిభాగమును సంకయమున గలగియున్నారను మాటను ఉపేక్షించి ప్రయోజనము లేదు. ఈ ఉద్దేశము లన్నియును ఈ అవిభాగమునకు జనించినవే. అందుచే ముందుగ నీ సంకయమును పోషించవలెను. అవసరముగ ముందు సంకయమగు దేశము నందు కాంతి నెలకొల్పి బడవలెను. కావున అల్పసంఖ్యాకులు కోరినదానికెల్ల వారికోసంగిన తక్షణము అవిభాగమునంతరించును. అంతట ఉభయ సంఘములవారును దేశక్షేమమును విచారించగలరు. ఉభయ సంఘములకు సహనముగ ప్రయోజనము కలుగు విషయము లీ సమ్రామానికేదయం దెన్నియొగలవు. కావున సమ్రామానికేదక నీ యాంధ్ర యభివృద్ధి సహజేత మంగీకరించినో దేశమునందెట్లవలెను చేయగలదు. అందుల కార్థమగు లక్ష్యభ్యాసగలదు. అందుచే మిత్తోద్బాటు మిగుల విలంబగలదియని నేరగచెప్ప బలెదను.

“సైమను బహిష్కారము”

సైమను సప్తక మిదేశమునందీ నడలి పోవునరక్షణ బహిష్కారోద్యమమును సంపూర్ణముగ కొనసాగింపవలెను. (వినుదు ౭నుడు) లాలాబజరాయి కమిషను బహిష్కరణ సందర్భముననే తన ప్రాణముల త్యజించెను. కావున వారి యాత్మను గౌరవింపుచు వారే యుద్ధమును నక్షేపాటు బడి కోరాని నిష్పయ ప్రదముగ చేయుటయే ముదతర్కము. సైమను కమిషనువారు తయారకే యు నిజేదతో మనకెట్టి సంబంధమును లేదు. వారిదేశములో నుండు మన కగౌరవకరము. వారి నిజేదక నిష్ప్రయోజనమై కది. ప్రఖ్యాతిగల భారతీయు లెవ్వరను కమిషను ఎవరు సాక్ష్యమొసంగి యుండలేదు. బోహుమండలమును అశామధి యలగువా రెంతరకును సాక్ష్యమొసంగి యుండెరి. కావున మీరీ నిజేత కంగీకరించునో అంద్రదేశము తమకు దాసటగున్నదని మోతిలాలు సమ్రామానికే తరివారనంపెదము. అంద్రదేశము నుండునదుమిత్తో మిగత దక్షిణదేశములయొక ఆధ్రుల కాయకర్తము ననుసరింపగలదు. అని కల్పిరి (తర్వాద్యము)

దిండిగలు పొల్లచి రైల్వే

దిండిగల్లు, నవంబరు 19:—దిండిగలు పొల్లచి రైల్వే ప్రారంభ మహోత్సవమును రెండవ మొదట గౌ. సర్ మర్త్య కాంక్యగారు జరిపిరి. దిండిగలు నుండి పొల్లచికి 87౪ ఫీట్ల దూరమున్నది. ఈ ప్రాంత రైలు మార్గము ఏర్పడుటకు పొల పూటు నీలగిరి ప్రయాగము గలభవగును. ఈ ప్రదేశముల యొ మంచి వంటుతో నిండినది. (ఫీ. (పె.)

జి. వి. నటేశనుగారికి విందు

మద్రాసు పౌరుల స్వాగతము

కెనడాదేశమును జరిగిన సామ్రాజ్య స్వాగతమున అసోసియేషను సభ క, భారతదేశమునందీ వెళ్లివచ్చిన జి. వి. నటేశనుగారికి, నిన్న సాయంత్రము మద్రాసు పౌరులు విందాసంగిరి. దా! విసెంటుగారు, దా! అస్సానీగారు, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, కె. కె. తర ప్రముఖులు సభింపవచ్చిరి. భవదోహంతరము ఉపస్థాపనము లారంభింపబడెను. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు నటేశనుగారి కా హోదవిచ్చుచు, వారు ప్రకాశనకై పాటుబడు యుద్ధాభ్యాస యలనియు, రాజ్యాంగవిషయములందు మిగుల చాకచక్యముతో చరించుచుండురనియు, వారి భావములతో నందరు యేక భావంతో పోయినను, వారుమాడ కాంగ్రెసుకు సంబంధించినవారేమనియు, పార్లమెంటరీ ఎస్సో. యేమనవందు, భారత దేశమునుగురించి స్పష్టముగ వర్ణమును దెలిపిరియు నుడివిరి. భావికాలమునందు, యెటులనే నటేశనుగారికి భారతదేశ సేవచేయుటకు, తగిన యవకాశములు దొరకునార యీ విరమించిరి.

తరువాత నటేశనుగారు- దీర్ఘమగు గంభీరపద్యమును నోసంగిరి. తమకు విందాసర్వ యాదరించిన పౌరులను కొనియాడిరి. సామ్రాజ్యపార్లమెంటరీ ఎస్సో.యేమనను బార్లమెంటరీ సభిగారి కట్లాటికే మహాప్రాయన నెలకొల్పబడినదనియు, తక్షణభేదములు లేకుండునర్యదేశములవారును ఈ అసోసియేషనుకు ప్రతినిధులుగా వచ్చెదవనియు, 1924 వ సంవత్సరము యా సభ దక్షిణాఫ్రికాయందును 1926 వ ఆస్ట్రేలియాయందును, 1928 వ కెనడానుందును జరిగినవియు, వివక్షపడిరి. వివిధ రాజ్యములనుండి 84 గురు ప్రతినిధులవచ్చిరి.

కెనడానుందు తమ కందకి, వెల్లినచోట్ల గౌరవ పూర్వకముగ యతిధ్యవివ్వబడినదని చెప్పిరి. కెనడానుందు స్పృధవ్యమంతిరములను, వివిధతాక్షణజమన్వితారామములను తదితరానేకరమణియ వస్తువులను సేవకర్తలగునటుల జూచిరి మని నుడిపిరి. బంగారుగజలను మాడరట. నయాగ్రా జలపాత మును దర్శించిరట.

సభలు వివిధగ్రామములయందైనను, ప్రతిస్థలమందును కెనడానుండు తమ రాజ్యవిధానముగురించియు, వారి రాష్ట్ర వృద్ధినిగురించియు, అదట జేయబడుచున్న చేతనలగు గురించి యు వారియుద్దేశములగురించియిచ్చిరించెప్పిరట. వ్యవసాయక రాజ్యాంగవిద్యావిషయములయందు పెంపొంది కెనడా జనలు గుఖముగిగిగిగిగి. కామగి ఒక గవర్నరు జనరలుని గలిగినప్పటికి కెనడా సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ సమర్థమియున్నదట. హిందువుల గురించి అపారముల వింటిమనియు, అక్కడ ప్రయోక్త తీర్మానములు తమ కంగీకారములనియు కెనడావారు చెప్పిరటులు నటేశనుగారు నుడివి విరమించిరి

నర్ మాబిబుల్లగారి పర్యటనము

న్యూఢిల్లీ, నవంబరు 19:—ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యుడగు నర్ మాబిబుల్లగారు నవంబరు 29 వ తేదీ ఢిల్లీ నుండి ప్రయాణమై దిసంబరు 2 వ తేదీ మద్రాసు చేరవరు. కొంజంబుత్తూరు, బెంగళూరు, నగరములకు వల్లి 15 వ తేదీ మరల ఢిల్లీ చేరవరు. (ఆ. (పె.)

ప్రకటన

కృష్ణాడి న్మత్తు కోర్టుపయిల్

I. P. 45/23 I. A. 478/1926.
యిన్ సాలెంటు పిటీషనురు గణపతిరాజు.
క్రిడిటర్లు చన్నా వేలేజీవగై రా.
యానాబుల్ యిన్ సాలెంటుగా యజ్ఞాశిక్షలు ఆ యన గణపతిరాజు దిసంబరు 19 వ తేదీకి విచారణవిషయం నా నాదు పదకవితేదీను ౧-12-28 తేదీకి విచారణవిషయం నా నాదు తయబడినది. యాదినన పుదనారించిన క్రిడిటర్లుకు యెన్ని వర్యాయములు నోటీసు చేయించినను పుచ్చుకొనక తప్పి యుండుటన్నార. పదన పిటీషనుకు ఆక్షేపణ గలవారు పదన వాయిదాకోజాన కోర్టుకు హాజరయ తెలియవర్చుకొనవలెను. (2) కిం రాజారాగా (3) కింశేఖరీ అండ్ కో (6) కలమానం దదాన్ మురార్తి (8) ప్రదీపండ్ నందలాల్ (11) కేయే పుద్ద స్వీట్స్ (12) అశామూనా (15) దేవరత్నం.
మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య
పిటీషనురు నక్షిలు.

కలకత్తా కాంగ్రెసు

డిసంబరు 29 వ తేదీ ప్రారంభ మగును
కలకత్తా, నవంబరు 18:—డిసంబరు నెలలో కలకత్తాలో కాంగ్రెసు జరుపుటకు ఏర్పాటులు చురుకుగ జరుగుచున్నవి. డిసంబరు 29 వ తేదీ కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రారంభ మగును. అభిలషకు మహాసభ 22 వ తేదీ ప్రారంభమగును. ఒక వారము దినములు ఈ సభ జరుగును.

ప్రదర్శనము

కాంగ్రెసు సందర్భమున ప్రదర్శనము జరుపుటకు ఏర్పాటులు చురుకుగ జరుగుచున్నవి. కలకత్తాలో ఇంతవరకు ఇంకటి గొప్ప ప్రదర్శనము జరుపబడలేదు. 40 సంవత్సరముల క్రితము జరిగిన అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనము కూడ ఇంత గొప్పది కాదని చెప్పవచ్చును. 1906 సంవత్సరమున జరిగిన ప్రదర్శనము గొప్పదే కాని ఈ సంవత్సరము జరుగగల ప్రదర్శనము నీటి అన్నిటి కంటె గొప్పదని చెప్పవచ్చును. ప్రదర్శనపు కార్యదర్శి నలిన రంజన్ సర్కార్గారు క్రమంపనీ యునువిసహన పాటుతడు చున్నారు. జయపూరు, గ్వాలియరు, భోపాలు, డిల్లీరా, డేటియం సంస్థానములు వస్తువులనువంటి ప్రదర్శనమునందు తోడ్పడ అంగీకరించినవి. కొన్ని గొప్ప ఇంగ్లీషు కంపెనీలు ప్రదర్శనమున తోడ్పడుచున్నవి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు కూడ ఉత్సాహముతో కంపి పనిచేయుచున్నారు. సరకు రయారు చేయువారికి సహకారమువారికి సంబంధము కుదిర్చి వ్యాపారాభివృద్ధికి దేశ విశ్వర్యాభివృద్ధికి ఈ ప్రదర్శనము సాధనముగ నుండ గలదని చెప్పవచ్చును. (ఆ. (పె.)

దక్షిణకనరా జిల్లా మహాసభ

నారిమానుగారి అధ్యక్షతను జరుగుట

మంగళూరు, నవంబరు 17:—దక్షిణకనరా జిల్లా మహాసభ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన నారిమానుగారు నిన్న రాత్రి మంగళూరు చేరిరి. గొప్ప ఊరేగింపు జరిగెను. బి. జి. హార్మియనుగారు నేటిదినము ఉదయము బచ్చిరి. నారిమానుగారికి స్వాగత క్రతము సమర్పించవలయునని మునిసిపలు సంఘమువారు ఏక గ్రీవముగ తీర్మానము గావించిరి. నేటిదినమే సభ ప్రారంభము కావలసియుండెను. కాని లాలా బజరాయిగారు మరణించిర ను వార్త తెలియుటచే సభ రేణదినమునకు ఆపుడల చేయబడెను.

మంగళూరు, నవంబరు 18:—దక్షిణకనరా జిల్లా రాజకీయ మహాసభ నేటిదిన ముదయము ప్రారంభమయ్యెను. కర్ణాటక, మైసూరు, బొంబాయి, మద్రాసు రాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు వచ్చి యుండిరి. సర్వాసంఘాధ్యక్షులగు పల్లవాగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసపరు నారిమానుగారి ధైర్యసాహసమును దేశభక్తిని ప్రశంసించిరి. దక్షిణకనరా జిల్లావారి ప్రత్యేకాసరములను వివరించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షుడగు నారిమానుగారు తన ఉపస్థాపనము చేసిరి. (అవ్యక్తకోపస్థాపనము కేరళానో (పకటింపబడును) లాలాబజరాయిగారి మరణమునకు విచారము తెలుపుచు హార్మియనుగా రాక తీర్మాన ముపాదించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను. (ఆ. (పె.)

వెద్దాపురం డి|| ము|| కోర్టులో

ఆసలు 165/1928
వాది:—గాడేపల్లి సీతారామస్వామి, సా|| వెద్దాపురం
ప్రతివాదులు:— వానంశెట్టి అప్పన్న, వగైరా మరియుద్దరు
వాది పేరమేడి శెట్టి వెంకట్రాజు ట్రాన్సుఫర్ చేసిన తనఖాదస్తావేజువైన తెబడిన ఈ దావాలో 3 ప్రతివాది మేడిశెట్టి వెంకట్రాజు సా|| శేపూరు అనునతడు దావా సమను రిటరనుచేయుట లేదు. నదరు దావా విచారణ నిమిత్తం 30-11-28 తేదీకి వాయిదావేశియున్నారు. ఆ తేదీకి నదరు ప్రతివాది స్వయముగా గాని, పక్షిలుద్వారాగాని హాజరులయి ఆక్షేపణలు నదరు కోర్టులో వారితో మనవి చేసుకొనవలెను. అట్లు హాజరు కానియెడల వారి పరోక్షమందు విచారణచేయుబడునని యిందు మూలముగా తెలియపర్చడమైనది.
వెద్దాపురం } డి. వెంకటరమణయ్య,
8-11-28 } వాది పక్షిలు.

విదేశవార్తలు

ఆఫ్రికా ఎన్నికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 18.—ఆఫ్రికా స్థానముల ఎన్నిక ఫలితములు ఇంకను సరిగానుగనీ యిచ్చువి. కాని అంజ్జు ఫలితము లిట్లుండునని యనుచున్నారు. జాతీయవాదులు కంట్రి పక్షమువారు కటికి మంత్రివర్గముగ నుండునని అందఱు నేయుచున్నారు. వీరిద్దరును 41 గురు కార్మికపక్షమువాడు, 22 శ్రమశ్రేణిపక్షమువాడు, 8 స్థానములను గోల్పోయిరి. కార్మిక పక్షమువారు కొన్ని స్థానములను సెనెటులో గెల్చెదరటం, ఓటు నిర్బంధము చేయబడెను. కొన్ని జిల్లాలలో నూటికి 97 నుండి ఓటుజేసిరి.

ఇంగ్లండులో తుపాను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కుగ్నీ, నవంబరు 16.—నిన్న ఇంగ్లాండులో విరివ తుపాను వాదావడి తగ్గినదిగాని ఈ వారంతయు ఇంకను తుపానులు వీయనని నూచించిరి. గంటకు 80 మైళ్లు తుపాను వీచెను. మహాభూకండుగ నుండెను. అనఘము 7 గుడు మనుష్యులు చనిపోయి యుండును. 12 గురికి బలముగాయములు తగిలెను. చాలవరకు చెట్లు, కట్టడములు మిడబడుటచే చాలమందికి గాయములు బలముగ తగిలెను. కేలకొలది పొయలు అగ్ని నవ్వమైనది. లండనులో 70 కట్టడములకు టెలిఫోను సంబంధము చెడిపోయినది. కోడ్లమీద రైలుమార్గములమీద చెట్లు పడుటచే దారి కప్పడినది.

ఇంగ్లండు తుపాను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కుగ్నీ, నవంబరు 19.—కుకవారమునాడు వీచిన తుపానువలన 20 మంది చనిపోయిరి. చాలమంది తుకనాత్రులైరి. ఇంగ్లీషు ఛానలులో కొన్నిచోట్ల గంటకు 100 మైళ్లు తుపాను వీచెనట. ప్రయాణికుల నాకలు పొవులకు వీలవలెనడెను. చాల నాకలు మునిగిపోయినవి. 244 టెలిఫోనులు తగిపోయినవి.

కృత్రిమ ప్రతి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 19.—కృత్రిమ ప్రతి నూయను కాయాదేశేనింకామైరు నూయబట్టల వ్యాపారమును అభివృద్ధి పొందుటకు జేసెదరటం. ఈరకమును దక్షిణ అమెరికాలో ఇద్దరు లంగ్డ్రక్రొలికాస్త్రుకేత్రులు కనుగొనెదట. ఎకవర్ష సాగవచ్చు టెక్సొలికాస్త్రుకేత్రులు దీనిని కాయాదేశేయమువచ్చుటచే గాల్చి జాటికి అందరికిని లభింపజేసెదట. ఇది చాల మెత్తగాను కాయకముగ నుండునట. ఈ ప్రతినిండి ఇంకను చిన్న ఇండ్లకు ట్యూబులకును మురిగొన్ని విస్తృతమున దీయవచ్చుట. ఫిరీదు కృత్రిమగా నుండవచ్చుట.

పక్షులు పాములు గడ్డిని గాదుమున దెచ్చి వీళ్లలో టోక నీ ముక్కుతో నేయుచుండెనట. దానితో ఒక గూళ్లను వ్యూహింపెను. దీనిలో ఇదముగలవిన పదార్థ మున్నదట. ఎం ది సంవత్సరములు తరిగోధన జరిగినవిమ్మట వికలాయుటకు 2,0000 లేక 400,000 పౌండ్ల నూయను కాయాదేశేయము వచ్చుట.

బూత్ నేనానికి నిద్ర బట్టదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 19.—బూత్ నేనానికి రాత్రిలో ఏమి నిద్రబట్టలేదు. ఆతని ఆరోగ్యములో మార్పుదల ప్రకటించెను.

సర్ డెన్నిస్ బ్రేగారు

పెరిషియా పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 20.—పెరిషియా సర్ డెన్నిస్ బ్రే గారు ఎందులకేసిరి కానున్నప్పుడో ప్రశ్నింపగా, పెరిషి యాలో జరిగిన కొన్ని గంటల అగతియూ, ఎట్టిరాయవారము తమ గడంగలే నిమిష చాలమున సర్ ఫిలిప్ కానూనుగాటిలో విమానమునందు బ్యాన్డెగ్గరనే గడపిరియు, వింటర్ క్రాఫ్టు పు నుడిచెను. క్రిందకు వైమానిక ఇంజన్ డిగవలసినవైనది.

మంచూరియాలో జాతీయ పతాకోత్సవము

అల్లరులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 20.—మంచూరియాలో చీనా జాతీయ పతాకమును నెలకొల్పిరి. తల్పందర్బారున హార్మికాబాన్సుకా నికాయవారు ప్రాంతములందు అల్లరులు జరిగెను. పోలీసు గుంపులపై గాల్చెను. జాతీయపతాకమును జేల్చిజేసిరి. 100 మందికి గాయములు తగిలెను.

“జర్మను ఆక్రమణరాజ్యమును పూర్తిగా ఖాళీజేయవలెను”

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 20.—రిచిస్టానుదళలో గత జనీవా పథకముగూర్చి ప్రస్తావించుచు తత్వము విశ్రమించి జర్మను ఆక్రమణరాజ్యమును పూర్తిగా ఖాళీజేయవలెననియు, అందు లను నెరవేర్చవలసినవరకు నెరవేర్చితిమనియు, తమహక్కును ఎట్టి యాత్రేకణలు లేవనియు దావారు ప్రోమ్మెగారారు చెలిసిరి. నవ్వపరిహారముల వరకులకు పరియగు రాజకీయభారము లను నిర్వహించెదమగాని జాటికి మించినవో ఎంతమాత్రము నెరవేర్చువామగాదు. సైన్యములు ఖాళీజేయటకు క్రొత్తగా జర్మనులు ముందు ఆర్థిక బిడంబికిలను జేసికొనువారు గారనిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రాంచి నౌకాదళ బిడంబికి జర్మనీలో చాల కఠినతమును గలుగజేసింది. ఒక ఆ యుధ విస్తరంనుగూర్చియేగాక జర్మనీకి ఖంగకరముగ ఏర్పడు బిడంబికికలనుగూర్చిగూడ చాల భయపడుచున్నారు. జనీవా లో జర్మనీ యభిప్రాయమును మెల్లకు, టేకస్ట్రాప్తగాల్లు దెలియజేసియు యుండిరి. ఆక్రమణము జర్మనులు నడుచు కొనెదరు.

10 మంది మునిగిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 19.—బుస్సెసి మదలలో 10 మంది మునిగిపోయిరి. పాలములకు చాల నవ్వముగల్గెను. ముఖ్య ముగ పశువులు చనిపోయినవి. వరదలచే నెడలకొంది తల దాచుకొనుటకు పోవుచున్నారు.

హూవరుగారి దక్షిణ అమెరికా పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 20.—దక్షిణ అమెరికాకు హూవరు గారు పయనమైరి. ప్రజలు వీడ్కొల్పిరి.

జపాను పోటీ సమర్థులగుటకు ఇంగ్లాండులో జేతన క్రి కపంపి మేర్పడినది.

స్విటిజ్ఘ్లో సాంస్కృతికపదంపతులు గరువారమునాడు మంచి పండ్ల బజారును తెరచెదరు. 200000 పానులు ఖరీ దైనది.

నమోదర తిండివాస్త్ర వాయువాస్త్రల ప్రత్యేకసంఘా ధ్యక్షులవారి సర్ జ్యూలీబార్న్ కెటుగారి పేదను కేర్కొని రట.

కీ॥శే॥ లాలా లజపతిరాయగారి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవం 19.—లండనులో కార్మిక ప్రముఖు లాంకే మగ్నోనాల్లు, కర్మలు వెడ్జివుడ్ దంపతులు ముఖ్యమంత్రి ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగార్లు లజపతిరాయగారి నిర్వాణమును విమోచనముగా నూతనమున మనసులైరి.

పంజాబుసింహు మస్తమించుట

అందనులో ఆంగ్ల కార్మిక ప్రముఖుల విమోచనము

(రీమనర్సింగ్)

లండన్, నవం 19.—లండనులో కార్మిక ప్రముఖు లాంకే మగ్నోనాల్లు, కర్మలు వెడ్జివుడ్ దంపతులు ముఖ్యమంత్రి ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగార్లు లజపతిరాయగారి నిర్వాణమును విమోచనముగా నూతనమున మనసులైరి.

మగ్నోనాల్లుగారు

తమకు చెలిసినంతవరకు లజపతిరాయగారు ఒక్క తాను నమ్మినవిషయమును సాధించువరకు తడవదీయకుంట్ కృషిసల్పువారు. చిరకాలమిత్రుడగు లాలాజీగారి మరణమును వికటచే సంతోషించుచున్నాడనని.

కర్మలు వెడ్జివుడ్ గారు

ఇట్టి కష్టదశయందు భారతదేశ సంగీతావస్థయందు లజ పతిరాయగారి నాయకుని భారతదేశము గోల్పోకలదు. యో గ్యుడును, మహాభావుడును అగు లాలాజీగారు అస్తమించి రిరి.

వెడ్జివుడ్ సతి

లజపతిరాయగారి స్థానమును పూర్తిజేయుట అసాధ్య ము. భారతదేశస్వాతంత్ర్యమునకు అంతర్యేధతో పనిచేయగల వా యందరనుచున్నది.

మాక్స్ నెగారు

స్వతంత్ర కార్మికపక్షముతరపుక భారతీయులకు సాను భూతిని జూపుచు మరింత పట్టుదలతో ఇంగ్లీషులిజమును నశింపుజేయుటకు లజపతిరాయగారిని సంస్కరించుచు కృషి సల్పెదరుగాక యని మాక్స్ నెగారుగారిని.

పిట్టికు లారెన్సు

గారు ఇట్లు చెబుచున్నాడు:—లజపతిరాయగారి సరి గినవారందరును ఆతని నిష్కలంకతనాసనను కొనియాడక మానరు. ప్రతివోటున స్వాతంత్ర్యశ్రేయి లండనును ఆతని మరణమునకు విచారించకమానరు.

ఫెన్నరు బ్రాక్స్లేగారు

లిస్టరుదళలో ఇట్లు చెలిసిరి. స్వతంత్ర కార్మికపక్షము వారు లజపతిరాయగారి మరణమునకు సానుభూతిని జూపు చున్నారు. ఇంగ్లండులో నన్ను పూజించు స్వతంత్రకార్మిక పక్షములో జేరిరి. ప్రాపంచిక కార్మిక పలన పథలో సహ కారమును సల్పెను. రంగుభేద విషయములో నిరోధమును జూపిరి. ఇంగ్లీషులిజమును విధ్వంసము జేయుటకు భారత కార్మికలు అందరను ఏకమై పనిచేయగల్గినటుల జేసినగాని కార్మికపక్షమువారి సానుభూతి నందజేసిన ప్రయోజన ముం డదు.

యేలము అమ్మకము

యిస్సాలెస్వి ఆఫ్. వి. వైద్యనాథశర్మ (అర్జి నెం 330-1924)

మదరాసు అభిషియల్ అసైని వుత్తరపు మేరకు అడుమానదారుడగు ఎమ్. వేలప్పరెడ్డి యొక్క సమ్మతమున ఇస్సాలెస్వియదారుని సహా దరుడగు శ్రీ రామశర్మ సమ్మతమునను మునిసి 15-10-1928 తేది హైకోర్టు వుత్తరపు ప్రకారము నీతమ్మ హక్కులేకయే 1928 సం॥ నవంబరు నెల 25 వ తేది ఆదివారము 11 గంటలకు సమముగా మెనర్సు డౌడన్ కంపెనీవారు చెంగల్పట్టు డిస్ట్రిక్టు సర్జువేడు సబ్ డిస్ట్రిక్టు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యిలాఖా కచ్చనాడు తాలూకా నెం 20-43 కొరకచ్చూరు శ్రోత్రికు గ్రామములో పుంజనంజ వగైరాలు సుమారు యె 305-0లో యిస్సాలెస్వి సుమారు 0-14-0 భాగం కొరకచ్చూరు మునసిబు చావడివద్ద బహిరంగముగా యేలము జేయుదురు. నెం 3366

ఈ విషయము నెట్లు చెప్పినను త్వరలో పరిష్కరిస్తే ఆంధ్రుల కింతవరకు కలిగిన కళంకము చాలవరకు పోయి, ఆంధ్రులు గూడ కార్యశూరులను పేరుచేస్తును. కృష్ణకొ గారు ఆంధ్రులలో నాయకులు లేకపోవుట, ప్రతివారును నాం ఓకులగుట, ఒకరు చెప్పవారు, మరియొకరు వినువారు లేరు. ఇందుకు కారణమేమన్నారు. ఆంధ్రులందఱును ఉత్కల్యమైన మేధావ్యులవా రగుటయే యందుకు కారణముకాని మరియొకటి లేదు. కాని ఆంధ్రులు కార్యశూరులనినొంచుకోవాలంటే వెంటనే ఒకపద్ధతి నూచించెదను. ఆ స్మిప్రాంతముల వారికిని అంగీకారముగల 12 మంది నోక ఫం చాయిటీ సంఘముగ ని య మింపుడు. వా రెట్లునియోగించిన అందఱును ప్రతిపదనముగ చెప్పక అంగీకరించుదు. వీరిలో రాధాకృష్ణకొగారికరుగ మందురు. వారు డిసెంబరు 20 లేదీ ప్రాథమమున నాంగ్ల దేశమునకు వెళ్లిన వారు. ఆందుచే ఈ పంచాయితీ సంఘము నెల రోజు లో తీర్మానము చేయవలెను. దాని అందఱు అంగీకరించి నడు. కార్యశూరులమార్గ మది. ఇపుడ మీవివాదములలోపడి ప్రికొడ్య మండగా, మనకు రావలసిన 7 లక్షలు చిదంబం రికొడ్య యమువారు కొట్టుకొనిపోయిరి. మరెందుకు కా

పోయినా ఈ రు 7 లక్షలకొరకు నా ఈవివాదమును వెంటనే పరిష్కరించుకొనుడు. పట్టాభి శీతారామయ్యగారు ముగించుచు 1. ప్రా.రాధాకృష్ణన్ 2. సి. వి. రామన్, 3. వి. రామదాసు 4. కె.నాగేశ్వరరావుగారు, 5. ప్లాగ్, 6. సర్ ఆర్. వెంకట రత్నం నాయుడుగారు, 7. ప్లాగ్, 8. వెంకటరంగయ్యగారును మరినట్లురును పంచాయితీగా ప్రతిపాదించిరి.

ఎవరు అధికరించవద్దు

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు మాటలాడుచు పంచాయితీ బ్రతిపాదన సవ్యమును అంగీకరింపవలదనియు, పంచాయితీసభ్యులలో చాలమంది, అనంతపురమునకు ప్రతికూలులే ననియు మిగిలినవారు త్వరలోనే వారిలో చేరదరనియు నుడిచిరి. చాలి పట్టాభి శీతారామయ్యగారు మిక్కిలి మైన వారి నా సంఘసభ్యులుగా ప్రతిపాదించునెడల నాకాక్షేపణ లేదు.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు రింకను మాటలాడుచు, 9. గురుసభ్యులుగల కాసనసభాపరిషత్తువారు గావించిన నిర్ణయమును ఉత్తర సర్కారులవారు గౌరవించెదరా లేదా యని ప్రశ్నించిరి. కానికీ శీతారామయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మివ్వవలెను. వారా కాసనసభాపరిషత్తు తీర్మానమును గౌరవించినా, పంచాయితీ తీర్మానమును మాత్రము గౌరవించెదరని యెట్లు? నాగేశ్వరరావుగారు అనంతపురమునకు తమకాక్షేపణలేదని ప్రకటించుటకు తయారని సంతసదాయకము. ఇతరనాయకులు గూడ తమయభిప్రాయమును ప్రకటించి, ఆంధ్రోద్యమమును, ఆంధ్రత్వమును సంగ్రహింపవలెను.

ఈ ప్రశ్నతో నాకు సంబంధములేదు

కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు తమ యాదాశీన్యమును గురించి వ్యాపించిన అపోహలతో లగించుచున్నట్లు నుడిచిరి. ఇదివరలో ఆంధ్రరాష్ట్రవిషయమునను, విశ్వవిద్యాలయ విషయమునను పాటుపడినవారిలో శేషాక్షడను. కాని అసహాయోద్యమారంభమైనది, ప్రస్తుతవిద్యాలయవిధానము లోపభూయిష్టమైనదని గుర్తించి, విశ్వవిద్యాలయముపట్ల నెట్టి యాత్సాహమును గన్పరుపజాలకుంటిమి. విశ్వవిద్యాలయమే నా కనుకూలముగానవుడు, విశ్వవిద్యాలయకేంద్ర మెచ్చటనుండవలెనను ప్రశ్నతో నాకెట్టిపనియు నుండదని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. వినను పశ్చిమోద్రులు ఈవిశ్వవిద్యాలయము తమకే గావలెనని పట్టుపట్టి కొరినయెడల, ఉత్తరాంధ్రులు ఆమాత్రము త్యాగము జేయుటయే నేనిదివరలో చెప్పియుంటిని.

ఒకరు:—వారి యెడలభుల భయపడి, ఇటుల చెప్పుచుంటిరా? కొ. వెంకటప్పయ్యగారు కాదు. ఆంధ్రదేశమునకు రెండు విశ్వవిద్యాలయము లుండవలెనని భావించువారిలో శేషాక్షడను. ఒక విశ్వవిద్యాలయమును దత్తమండలముల కొనగూచు, తరువాత ఉత్తరప్రాంతములవారు మరియొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరుచుకొనవచ్చును.

గా. వి. రామదాసుపంతులుగారు తమవైఖరిని స్పష్టపరుచుచు, అదివరకు తమ యభిప్రాయము లెటులున్నను, నెల్లప్పుడుమిటివారి నిర్ణయానంతరము, అనంతపురమునకు అనుకూలముగ తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించితిమని చెలిపిరి. సర్కారులవారికి, దత్తమండలములవారికన్న విద్యాసౌకర్యము లధికముగనున్నది. ఎటులైనను, ఆంధ్రదేశమునకు రెండు విశ్వవిద్యాలయములవసరము, సర్కారులవారు ధనవంతులువారు వేరొక విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరుచుకొనగలరు. కనుక ఆంధ్రోద్యమముయొక్క ప్రథమఫలముగ ఇపు డీవిశ్వవిద్యాలయమును దత్తమండలములవారికి అనుభవింపనిండు.

టి. ప్రకాశంపంతులుగారు ఇటులనుడిచిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వివాదమునకు అంతా పాంతా వున్నట్లులేదు. ఇదియొక బాధ్యంగావున్నది. డాక్టరు పట్టాభి శీతారామయ్యగారు దైర్యం చిక్కబట్టి సాహసించి, పంచాయితీపెట్టి వారెట్లాచెప్పితే అట్లా బిప్లవాన్నిచ్చారు. ఈపండ్లెండుమంది కమిటీలో ఏమీలేదని అనుకుంటే, మన రాధాకృష్ణుడుగారి నొక్కరినే పంచాయితీ చేయవలసింది. పట్టాభి శీతారామయ్యగారు అలా అట్లులే, నేను మిగిలిన పదికొండుపేర్లు ఉపసంహరించుకొంటానని ఏమీ అభ్యంతరములేదు. రాధాకృష్ణుడుగారికంటే ఈవిషయంలో చెప్పదగినవారు మరియొకరులేరు. అనంతపురంలో పెట్టండి, మహానందిలో పెట్టండి, శ్రీ తెలంగాణాదేవిద పెట్టండి. పట్టాక్షర విద్యోగకటి చేసుకొండి.

కే. కోడిరెడ్డిగారు

కోడిరెడ్డిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, ఈవిశ్వవిద్యాలయం పరిష్కారము గుర్తించు మొగమువారు నిరుత్సాహులగు యువకులు తయారగుట తప్ప మరేమిలాభము లేకుండుట మామూలే యున్నాము. మంచి విశ్వవిద్యాలయములను రెండుమూడుసాపించుట కష్టం. పనికిమాలిన డిగ్రీకొకటియున్న ఏమిలాభం. మంచివిశ్వవిద్యాలయము నొకటి యేర్పాటు చేయవలెనంటే రు 2, 3 కోట్లుగావలెను. ఉత్తరసర్కారులోనైనా, దత్తమండలములోనైనా ప్రస్తుతం ఒకటికంటే ఎక్కువ విశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటుచేయ వీలులేదు. టుచేయ వీలులేదు. విశ్వవిద్యాలయం మనకు కావలెనని మన మెట్లా గోరుచున్నామో, ఉత్తరాంధ్రులు గూడా అట్లాగే కోరు

చుండుట సహజము. సర్కారులకు విశ్వవిద్యాలయముపోలే మేము ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి విశేషాతామని చెప్పుట ఏమీబాగుగాలేదు. ఆంధ్రదేశమునకు బెజవాడమధ్యనున్నది. కాని విశ్వవిద్యాలయమునకే గుణమంతముఖ్యముగాదు. అన్నివిద్యలు అభివృద్ధి అగుటకు తగిన ప్రదేశం విశాఖపట్నం. అక్కడవుంటే మంచిది. అక్కడకాకపోతే, దత్తమండలములోనే వుండవలెను. దత్తమండలములలో అనంతపురమా మహాపట్టా అంటే మహాపట్టి వాడనలోనివాడనే, రాజమహేంద్రవరంలో పెట్టుట ఏమీమంచిదిగాదు.

దువ్వూరు సుబ్బయ్యగారు: రాజమహేంద్రవరము మొదటినుండియు విద్యకు పీఠస్థానమనియు విశ్వవిద్యాలయ మిచ్చటనుండవలెననియు చెలిపిరి. ఎచ్చటనుండవలసినది మొగవాట్లు వెంటనే పరిష్కరించుకొనజాలకపోతే, అడవాళ్లందరు ఒకకమిటీగా నేర్పడి పరిష్కరిస్తామని చెలిపిరి.

పట్టాభి శీతారామయ్యగారి ప్రతిపాదనను, వోటునకు బెట్టగా వీగిపోయెను.

డాక్టరు. పట్టాభి శీతారామయ్యగారు సవరణ నుపపాదించినందున శిష్టా శివస్వామిగారు తమ సవరణ నుపపాదించుకొనిరి.

డాక్టరు. శీతారామయ్యగారి సవరణపై సమ్మతులు గైకొనగ అధికసంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

విదవ అసలు తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడెను.

శిష్టా శివస్వామిగారు క్రమశిక్షాంశమును నూచించుచు నెల్లప్పుడుమిటి తీర్మానమును నెల్లప్పుడువారి తీర్మానమును పరస్పరవిరుద్ధములు గావున ఈతీర్మానము శాస్త్రీయముగాదని యాక్షేపించిరి.

అధ్యక్షులు ఆక్షేపణను త్రోసివేసిరి.

విదవ తీర్మానము సభలో ప్రతిపూలరు లేక ఆమోదింపబడెను.

అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

ఇతర తీర్మానములు

సభవారు పిమ్మట స్పీకింగ నుడవారించిన తీర్మానములపై చర్చలేకయే ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

1. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గురించి మద్రాసు కాసనసభవారు, తీర్మానముచేసియు గూడ ఫలోన్ముఖముకా లేదు. కనుక నిండియా కాసనసభలోని ప్రతినిధులు వెంటనే చర్య పుచ్చుకొనవలసినదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

2. బొంబాయి తదితరములైన రాష్ట్రములలో నాంధ్రులసంఖ్య హెచ్చుగనుండియు వారికి పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను వారి మాతృభాషను నేర్పుటకు దగిన యవకాశముల నింకను గల్గింపనందున చింతించుచు, అట్టిప్రయత్నము లికనైన సత్వరముగాగావించబడునని యీసభవారు విశ్వసించుచున్నారు.

3. ఖరగ్ పూర్ మున్నగు ప్రాంతములలోని యాంధ్రకార్మికులనుభవించుచుండు కష్టములకు యీసభవారు హృదయపరితాపమును కనుబజుచు, వారి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామముగా సర్వవిధముల ఆంధ్రులెల్లరును తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నారు. నాయకత్వము వహించి వారిపరముగా పాటుపడుచుండు శ్రీయుతులు వి. వి. గిరిగారిని, డబ్ల్యు. వి. వి. వి. రామలింగంగారిని యీ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

4. ఆంధ్రులచరిత్రను ఉపక్రమించి వ్రాసికీర్తి గడించిన శ్రీ చిలుమూరి పీఠభద్రరావుగారికి ఆంధ్రచరిత్ర చతురానవదిరుచును, ప్రపంచములోని నాటకరంగము లందంతట నవలీలగా చేరుపొందిన తాదేపత్రి రాఘవాచార్యులవారికి నాట్యకళాప్రపూర్ణ విరుదమును, పాదచరిత్ర నిర్మాణఖ్యాతి వహించిన దుగ్గిరాల బలరామకృష్ణయ్య చాచరిగారికి, బాధవాద్యులు బ్రహ్మవిరుదమును నొసంగి వారిని సన్మానించుచున్నారు.

5. గతసంవత్సర మంధ్రస్థాయి సంఘమువారు ధనలోపముచే ద్రాము నిర్ణయించుకొనియుండిన ప్రణాళికయందలి యంశములలో నొక్కదానిని గూడ నెరవేర్చలేక పోయిరి. ఈసంవత్సరమైనను ఆంధ్రమహాజనులు తనరీతిని ప్రవృత్తయముచేసి స్థాయిసంఘముతో వేవనీయించుకొనగలరని యీ సంఘమువారు విశ్వసించుచున్నారు.

6. రాష్ట్రోత్తరాంధ్రులకు వైకారముచేతనే యిందనుక చేయదగిన సహాయమేదియు స్థాయిసంఘమువారు చేయలేకపోయిరిగాని వారియందలి యనాదరభావమున గాదనియు నవకాశము కల్గినట్లెల్ల సహాయము తప్పక చేయబడుననియు నీమహాసభవారు తెలియజేయుచున్నారు.

జ్యోతిషము:—భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0 ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 చి. పి ఖర్చులు. 0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. వి. కే. శతగోపాచారియార్, తిరుత్తణి.

లిజరుకలము
సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
పి క టి గ ల ము
మామూలు 10 ఆర్. సేట్స్ 100 పి.
పెంపు-ఫీల్డింగు 40 ఎఫ్.
LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

మద్రాసు
వందేము
1928 - 29.
మొదటి దినము
శనివారం.
6350
డిశంబరు 1 వ తేది.

Durga Medical Hall, Bezwada.

గనేరియామిక్చర్

గొప్పగొప్ప డాక్టర్లు చేసిన యీ యొగ్యతా గ్రంథముపొందినది

(1) ఎటువంటి శిశువుగనూను నివారించి మూత్రము విడుచునపుడు గలను మంట చురుకైన యంజక్ కలతోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తము లేకుండా గ్యారంటీగా 8 కోడా లలో పోగొట్టును నల సీసా 1-0-0 యా 3-0-0.

(నాలుగు సీసాలు కొన్నవారికి పాన్లు ఖర్చులు వుదితము.)

మూర్ఖరిప్తము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యెన్ని సంవత్సరములనుండియున్న మూర్ఖత్వమునను గ్యారంటీగా వుదుద్యును నెలకు పరిపూర్ణమును రు 3-0-0.

పొడలకులైలము

(3) ఈతైలము తైలపొడలనేగాక యితరవిధములైన పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తావర, గడ్డి, కర్పాశ మొదలుగొల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

శుక్లనప్తము

(4) ఈబొంబము కరీరములో జీర్ణించుచున్న కాకలను, మేహపైర్లుమువలన గలిగెడి నరముల బలహీనతను పోగొట్టి దేహమునను బలమును గలుగజేసి సౌఖ్యము నిచ్చును. 50 మాత్రలగు సీసా 1 కి రు 0-12-0

నదనామృతము

(5) అశ్మి నొప్పులకు అమోఘమైనది. తలనొప్పులు, చెయితునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులను ఇది యది అననీల, పకలవిధములైన నొప్పులను పోగొట్టును. సీసా 1 కి రు 0-8-0

దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.